

Bol para, ucuz faiz düşük enflasyon

Merkez Bankası Başkanı, İstanbul Sanayi Odası meclis toplantısına konuk olmuş. Burada yaptığı konuşmada sanayicilere, kredi

faizlerinin düşmesini istiyor-sanız, bankaların sizden talep ettiği faizi kabul etmeyin demiş. Ayrıca, sanayicilerin ellerine geçen düşük faizli TL kredileriyle, ihtiyaçları olmadığı halde **"nasıl olsa döviz fiyatını artacaktır"** beklentisiyle (spekülatif olarak) döviz almalarını eleştirmiş. Yani, hem maliyetine bakmadan kredi alıyor hem de dövize talep yaratarak, MB Başkanı olarak benim işimi zorlaştırıyorsunuz diye serzenişte bulunmuş. Bunun üzerine sanayiciler savunmaya geçip, **"kredi alma"** demek kolay; biz firmamızın nakit akışını yönetmeye çalışıyoruz, nakitsiz kalırsak batınız demişler. Bu noktada sanayicilere hak vermemek olmaz. Sanayici, her şeyden önce bir finansçidir. KİT veya BİT yöneticisi değildir. Paraya sıkışınca kamu kaynaklarına ulaşamaz. Sanayici kendi göbeğini kendi kesme zorundadır. Bu süreçte mümkün mertebe namuslu olmalıdır. Devlete asalak olmadan, iktidar araçlarını yemlemeden, bürokrata rüşvet vermeden, vergi kaçırmadan, serbest piyasa denilen bu fırtınalı denizde, firmasını yatırımdan, batırmadan, kavalara çarptırmadan yönetmekle yükümlüdür. Bu sırada işine gelen faizle TL kredisi de alır, döviz spekülasyonu da yapar.

İSTİHDAM VE YATIRIM İÇİN BİZE İHTİYACINIZ VAR

İşte bu olmadı. Sanayiciler MB Başkanı'na **"İstihdam ve yatırım için bize ihtiyacınız var"** demişler. Biz kim, siz kim? MB Başkanı'nın birinci vazifesi **"fiyat istikrarını sağlamak yani enflasyonu düşürmek"** değil mi? Enflasyonun zıvanadan çıktığı bir ortamda, ondan **"faizi düşürüp, parayı bollastırması"** istenebilir mi? Yatırım ve

istihdamdan o mu sorumlu? Hadi diyelim ki, sanayiciler MB Başkanı'na hitap ederken AKP'yi kastettiler. Peki **"bize ihtiyacınız var"** diyen bu sanayiciler yerli mi, yabancı mı? İsteklerimizi dik-kate almazsanız, biz de bu ülkede ne yatırım yapar ne de istihdam artırırız, başka ülkelere gideriz mi demek istiyorlar? Bu ülkede yaşayan ve bu ülkenin nimetlerinden köküne kadar yararlanan sanayicilerin, yaşanan zorlukların ortaya çıkmasında hiç mi kusuru yok? Enflasyonun düşürülmesi sürecinde firmalarının yönetim tarzında değişiklik yapmaları gerektiğinin farkında değiller mi? Ülke batınca, firmaları ayakta mı kalacak sanıyorlar? Şimdi diyecekler ki; biz bunu kastetmedik, biz aslında bu ülkenin kahını çeken, kalkınması için dişile tımağı ile çalışan en yurtsever kesimiyiz falan filan. O.K.

SEBEP ENFLASYONUN YÜKSEK ÇIKMASIYMIŞ

İzmirli sanayicilerimizden biri de **"İstikrar bekliyoruz, önümüzü görmek istiyoruz. Bütün bu konuşmaların sebebi enflasyonun yüksek çıkmasıdır. Enflasyonun düşük olduğu dönemlerde ne faiz, ne stokçuluk konuşulur"** demiş. Emrin olur paşam. Soruyorum: MB Başkanı bu sözlerden ne ders çıkaracak? Şöyle mi diyecek? Sayın abimizin beni uyar-ması çok iyi oldu. Gerçi cari enflasyondan ben sorumlu değilim ama, yüksek enflasyonun böylesi sorunlara neden olduğunu da bilmi-yordum. Bundan sonra bir daha enflasyonun yüksel-mesine izin vermeyeceğim. Makamıma dönünce derhal masamın masanın altındaki **"istikrar levyesini"** çekip enflasyonu düşürecekim. **SON SÖZ: Ali, Veli'den öğrendi, veli zaten bilmezdi.**

Sınavdan yangına, faizden dere yatağına devlet

Bazı olayların seyirinden devletin işleyişine ve yönetebilme becerisine dair işaretler alabilirsiniz. Kamu idaresinin ne kadar kurallı işlediğini, hukuki veya disiplin içerisinde yürütüldüğünü anlayabilirsiniz. Ekonomi, dış politika, eğitim, yargı gibi büyük branşlarda olup bitenler zaten her gün görünür ve insanların bir fikri olur ama görünme sıklığı az olan bazı olaylar yönetim kapasitesi hakkında daha uyarıcı bilgiler ortaya koyar.

MUSTAFA
KARAALIOĞLU

Mesela... Geçen yılın orman yangınları ve bu yılın başında yaşanan ilk büyük yangına karşı hazırlık ve müdahale kabiliyeti bu açıdan bir göstergedir. Marmara Denizi'ndeki müsilajın yüzeye kadar çıkıp, ancak maksimum hasarı vermesinden sonra temizliğe başlanması gibi. Yahut da dere yatağına yapılan evlerin sel baskınlarında cana mal olması ama oralarda tekrar yapılaşmaya izin verilmesi. Veyahut, sağdan soldan kafa kaldıran, devlet memurlarının, bürokratların hakaret dolu sözlerinin alışkanlık haline gelmesi gibi...

KİSS sinavında ortaya çıkan ve daha soruşturma başlamadan ÖSYM Başkanı'nın işten atacak kadar iktidara tedirginlik verdiği anlaşılan soru meselesi de bu bahistendir. Bir vakitler, işleri ve eylemleri ülkenin en güvenilir kurumlarından birisi olan ÖSYM'nin son yıllarda baş aşağı giden itibarına son darbe böylelikle vuruldu. Kamuoyunda yaygın kanaatin adıl bir sınav yapamayan, bu en basit işi bile başaramayan ülke olması şaşırtıcı değildir. Çünkü, ülkenin aynı zamanda birçok önemli ve kritik işi yapmadığı da görünüyor, biliniyor. Bir beceriksizlik ya da suistimal diğer bütün beceriksizlikleri ve suistimalleri birden çağırırınca insanlar başka ne düşünebilir?

Mesela... Türkiye'nin en prestijli kurumlarından birisi olan Merkez Bankası'nın son aylarda içine düştüğü haller. Çelişkiler, güven kaybet-tiren kararlar, belirsizlikler ve telaşlı bir geçişi gizleme masası... Akla hemen koyup 128 milyar dolar geliyor, gelmesin. O zaten başbaşa bir büyük vaka. Cumhuriyet tarihinin en büyük gizemi. Nasıl böyle bir yanlış karar verilebildi, bir. Ve nasıl kimse bunun hesabını vermeden hayatına devam ediyor, iki. Dursun bir kenar-da...

Şimdi ise küçük ama yine gizemli bir başka olay gündemde. Merkez Bankası Başkanı **İsmail Saygı Oda-sı**'nda sanayiciyi, fırsatçılıkla, stokculukla ve hatta dolar stokculuğuyla itham etti. Yetmedi, her şeyi takip ettiğini, elinde belgeler olduğunu söyledi. Tepkiler, gürültüler, itirazlar yükselince bu kez **TOBB**'da makul bir sunum yaptığını duyduk. Yanlış anlaşıldığını ve kimseyi stokculukla suçlamadığını söyledi. Devlette işlerin nasıl yürüdüğünü ve kamu yöneticilerinin hangi duyguyla karar aldıklarını anlamak için benzersiz bir örnek-le karşı karşıyayız. Duygusal, öfkeli, tedirgin ve aslında huzursuz... Herkes biliyor ki Başkan, iş dünyasını stokculukla suçlamadığını söyleyip sözlerini geri alırken de inandırıcı değil çünkü iktidar sözcülerinin tamamı yukarıdan aşağıya bu ithamı hergün yapmaya devam ediyor. Peki resimler üst üste koyunca ne görünüyor? En önemli sermayesi güven olan bir kurumun, bu kalemde elinde avucunda ne kaldığı anlaşıyor?

(Bu vesileyle, kuruluşundan bugüne Merkez Bankası'na ışık tutan ve hem tarih, hem de gazetecilik emeğiyle kaleme alınan Taha Akyol'un **Laf Dinlemedi** kitabını şiddetle tavsiye ediyorum. Taha bey sadece anlatmıyor, öğretiyor ve bakış açısı da veriyor. Bu kitapta "Nereden nereye" sorusunun cevabı da var, "Nasıl böyle olduk" hayretinin de... Taha Akyol/ **Laf Dinlemedi**/ Doğan Kitap)

Güven, tutarlılık, liyakat ve ehliyet büyük küçük bütün devlet kurumlarının temel sermayesidir. Sermaye eksilmeye görsün, telaflı edemezsiniz. Ya bir yangında ya bir sınavda ya da bir konuşmada kendini belli eder. Böyle zamanlarda yönetim kalitesi ve ehliyeti kolaylıkla anlaşılır. İşlerin aslında nasıl yürüdüğü de...

Ucuza alıp pahalıya satan bankaların kârı patladı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) para politikası, vatandaşla faydası olmadı ama bankaların karını uçurdu. 7 aydır politika faizinde değişime gitmeyen Merkez, yüzde 14 ile fonlama yapmaya devam ederken piyasalarda bunun karşılığı minimum yüzde 25'lerden başlıyor. Geçen hafta **sanayicilerle** bir araya gelen TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu ile **sanayiciler** arasında da faiz tartışması çıkmıştı. Bankaların yüzde 14 ile aldıkları paraları yüzde 50 ile **sanayicilere** sattıklarını söyleyen **İSO** ve **TOBB** üyeleri, bunun için Merkez'den adım bekladiklerini paylaşmış, Kavcıoğlu da **sanayicileri** stokçulukla suçlamıştı. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) bankacılık sektörü verileri de dikkatlerden kaçmadı. Verilerine göre, Türk bankacılık sektörünün toplam aktif büyüklüğü haziranda 2021 sonuna kıyasla yüzde 27,1 artarak 11 trilyon 713,9 milyar liraya yükseldi. Sektörün net kârı 2022'nin ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 400,5 yükseldi. Rapora göre, haziranda bankacılık sektörünün aktif büyüklüğü 11 trilyon 713 milyar 882 milyon lira düzeyinde gerçekleşti. Sektörün aktif toplamı 2021 sonuna göre 2 trilyon 498 milyar 419 milyon lira artış kaydederken, bunun oransal karşılığı yüzde 27,1 oldu. Aynı dönemde, sektörün en büyük aktif kalemi olan krediler yüzde 28,1 artarak 6 trilyon 278 milyar 647 milyon liraya, menkul değerler toplamı yüzde 28,9 yükselerek 1 trilyon 903 milyar 799 milyon liraya çıktı. Kredilerin takibe dönüşüm oranı da haziranda yüzde 2,49 seviyesinde gerçekleşti. Bankaların kaynakları içinde en büyük fon kaynağı durumunda olan mevduat, haziranda 2021 sonuna göre yüzde 28,1 artışla 6 trilyon 796 milyar 195 milyon liraya yükseldi. —EKONOMİ SERVİSİ

Merkez Bankası'nın politika faizi 7 aydır değişmezken, piyasalarda hem bireysel hem de ticari krediler yüzde 50'lere merdiven dayadı. **Sanayiciler** geçen hafta tam da bu konuyu Merkez ile tartışırken, BDDK yeni verileri açıkladı. Bankacılık sektörünün net kârı 33 milyar liradan 169 milyar liraya çıktı. Sektörün net kârı 2022'nin ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 400,5 yükseldi.

Türk bankacılık sektörünün toplam aktif büyüklüğü haziranda 2021 sonuna kıyasla yüzde 27,1 artarak 11 trilyon 713,9 milyar liraya yükseldi.

33 MİLYARDAN 169 MİLYAR LİRAYA ÇIKTI

Bu dönemde öz kaynak toplamı yüzde 43,9 artışla 1 trilyon 27 milyar 520 milyon liraya ulaştı. Sektörün haziran sonu itibarıyla dönem net kârı 169 milyar 145 milyon lira, sermaye yeterliliği standart oranı yüzde 18,05 seviyesinde gerçekleşti. Bankalar 2021'in ilk 6 ayında 33 milyar 792 milyon lira net kâr etmişti. Böylece sektörün net kârı 2022'nin ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 400,5 yükseldi.

100 LİRALIK BETONU 200'E SATAMIYORUM DEMİŞTİ

İSO toplantısında Şahap Kavcıoğlu'nun 'Alma abi alma' diyerek terslediği **sanayici** Türkiye Hazır Beton Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Adem Genç "Ekonomi gazetelerine bakıyorum. İki banka altı ayda 21 milyar lira kâr elde etmiş. Şimdi buna sevinelim ama bir yandan da bu, geçen seneye göre yüzde 268 artmış. Neyine sevinelim? Yüzde 20 faizle mevduat toplayıp yüzde 40'ı satıyor. Bankaların da elini taşın altına koyması lazım" ifadelerini kullanmıştı. O gün gerçekleşen toplantıda dediklerini hatırlatan Genç "Bankaları yüzde 14'le fonluyorsunuz, bankalar bizde yüzde 36-40'tan satıyor bunu" dedim. Ben beton satıyorum. Banka da para satıyor. Ben 100 liralık betonu 200 liraya satamazken, bankalar yüzde 14'e aldığı parayı yüzde 40'a nasıl satıyor? "Birinin buna 'dur' demesi lazım" manasında bir soru sordum" dediğini aktardı.

EKONOMİDE UFUK TURU

Fatih Özatay

fatih.ozatay@etu.edu.tr

Rekor eksi faizin yüksek bir maliyet unsuru olması

Temmuz ayı tüketici enflasyonu yüzde 80, üretici enflasyonu ise yüzde 145 oldu. Artık ne yazık ki vurgulamak adet haline geldi, ben de öyle yapayım; bunlar TÜİK'in açıkladığı 'resmi' enflasyon değerleri. Bu arada İTO İstanbul 'Ücretliler Geçinme Endeksi' ile ölçülen enflasyon ile TÜİK'in tüketici enflasyonu arasındaki fark, görülmemiş ölçüde açıldı. İkisi ayrı endeks olduklarından, elbette iki farklı endeksten elde edilen enflasyon değerlerinin farklı olması normaldir. Ancak, tarihsel olarak iki enflasyon arasındaki fark dar sayılabilecek bir aralıkta bir o yana bir bu yana dalgalanırken, bir süredir İTO enflasyonu giderek TÜİK tüketici enflasyonunun üzerine çıkıyor; fark artıyor.

Çok geriye gitmeden yakın dönemden birkaç rakam vereyim. İki yıllık enflasyon arasındaki farkın 2021 yılındaki ortalaması sadece ve sadece 0.2 puan; TÜİK enflasyonu çok çok az daha yüksek. Oysa 2022'nin ilk yedi ayında ortalama fark eksi 9.2 puan; bu sefer İTO enflasyonu daha yüksek. Dahası, fark sürekli açılıyor: Hepsi eksi olmak üzere (İTO enflasyonu daha yüksek olmak üzere) son beş ayın farkları sırasıyla şöyle: 2.1, 10, 13.8, 15.6 ve Temmuz'da 19.5 puan. Şöyle de ifade edilebilir: ABD'deki yıllık enflasyonun iki katından fazla aradaki fark.

Enflasyon büyük bir beladır. Her şeyin ayarını bozuyor. Alın mesela meşhur son ISO toplantısındaki şikayetleri. Neydi? Kredilerin maliyetinin çok arttığından ve yüzde 40 faizle kredi bulunamadığından şikayet ediliyordu. Şikayet sahibine verilen öğüt ise yüzde 40 gibi 'yüksek' bir faiz ile

kredi alınmaması şeklindeydi. Hangi ülkede? **Sanayicinin** ürettiği ürünlerin fiyatının yüzde 145 yükseldiği bir ülkede. Dünya ölçeğinde görülmemiş bir eksi reel faiz söz konusu ve **sanayici** bu faizin 'yüksekliğinden' şikayetçi iken, kendisine o 'yüksek' faizden kredi alınmaması öğütleniyor.

İşin trajikomik kısmını bir tarafa bırakıp yüzde 40 ile kredi bulunamaması kısmına döneyim. İşte orası ciddi. Bankalar lira cinsinden çok daha düşük maliyetle fon toplayabiliyorlar. Hem TCMB'den hem de mevduat sahibinden. O maliyetin çok daha üstünde olan yüzde 40 hatta yüzde 50 ile kredi vermekte gerçekten nazlanıyorlarsa, ortada önemli bir sorun var demek. İlk akla geleni, elbette bankaların mevcut yurtiçi ekonomik koşulları riskli görüyor olmaları ihtimali. Bir süredir tartıştığım ekonomimizdeki yavaşlama/daralma sinyallerinin onlar da farkın-

da olmaları. Dünya ekonomisinin nereye gittiği de ortada. Bu koşullar altında kredi musluklarını kısmen kapatıyor olmaları anlaşılabilir bir davranış. İkinci akla gelen ihtimal, "kredi alan dövizde gidiyor ya da krediyi amacına uygun kullanmıyor" görüşüyle bankalar üzerine yapılan tam saha baskı.

Muhtemelen bu iki unsurun bir bileşkesi ile karşı karşıyayız. İyi de, ne var bu sevimsiz sonucun arkasında? Dünyanın hayran olduğu ekonomi politikamızın, yani 'düşük faiz - düşük ücret - yüksek risk - yüksek kur - yüksek enflasyon' politikasının bir sonucu ile karşı karşıyayız. Bu çerçevede bakınca, o soruyu soran **sanayici** aslında (belki de bilerek) bu müthiş politikadan şikayet ediyor. Muhatabı ise bir sonraki benzer toplantıda "kredi faizini daha nasıl düşürebiliriz" sorusuna yanıt aradığını açıklıyor. Bakalım daha neler göreceğiz?

“Stokçuluk” mu yoksa can derdi mi?

EKONOMİNİN HALLERİ
Servet Yıldırım
servet.yildirim@dunya.com

Fiyat istikrarının olduğu ekonomilerde stokçuların para kazanması mümkün değildir. Ama ne zamanki fiyat istikrarı bozulur enflasyon yükselir, ekonomide stoklama eğilimi artar. Bizde olan da budur. Enflasyon resmi rakamlarla yüzde 80'e dayandı. Bizde de stoklama eğilimi güçlendi. Ama sap ile samanı ayırmak gerekir.

Bir mamul ürünü satıştan çekip, depoda tutup fiyatın artmasını beklemek ya da satışı durdurarak fiyatları yukarı çekmeye çalışmak stokçuluktur. Serbest ekonomilerde suç sayılmasa dahi ayıplanan bir davranıştır.

Ancak bir de üretim yapabilmek ve üretimde sürekliliği sağlayabilmek için gerekli hammadde ve ara mallarını, yani temel girdileri alarak depolamak vardır ki, tamamen farklı bir eylemdir. İşletmelerin bekası için yapılır; gereken zamanlarda bunu yapmayan yöneticiler için ayıplanacak bir davranıştır.

Salı günü Ankara'daydım. Farklı sektörlerden çok sayıda işadımı ile bir araya geldim. Birçoğu maliyetlerdeki artıştan ve finansmana ulaşmaktaki zorluktan yakınıyordu. Artan maliyetler ve değer kaybeden Türk lirası nedeniyle özellikle ithal edilen ya da fiyatları döviz kuruna bağlı olan girdileri stoklamak için finansmana erişmek istiyorlardı.

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun **İstanbul Sanayi Odası**'ndaki konuşmasıyla yeni bir tartışma başlamıştı.

Gerçi Kavcıoğlu daha sonra **TOBB** Sektör Meclisleri toplantısında, **İSO**'daki sözleriyle “Hiç kimseyi stokçulukla suç-

lamadım. Düşük faizle TL kredisi kullanıp bu krediyle döviz alanları kastettim” dedi ama aslında “stokçuluk” meselesi yeni başlayan bir tartışma değildi. Enflasyonun yüksek olmaktan çıkıp “hiper”e dönüşmesiyle bu tartışma çok daha önce, yılın ilk çeyreğinde başlamıştı.

Nisan ayının 26'sında yine bu köşede yazdığım “Normal ekonomilerde depoculuk, enflasyonist ortamda stokçuluk” başlıklı köşe yazısında da vurgulandığı gibi “Stokçulukla mücadele etmek her hükümetin temel görevidir ama zaman zaman sap ile saman birbirine karışıyor.” Stokçuluk ile depoculuk ya da stokçuluk ile stoklama veya depolama birbirine karıştırılabiliyor. Oysa bunlar farklı şeylerdir.

İşletmelerin 2 önceliği

Dünyada enflasyonun en yüksek olduğu birkaç ekonomiden biriyiz. Buna ek olarak

dünyanın en fazla değer kaybeden paralarından birine sahibiz. Böylesi yüksek enflasyon ve istikrarsız ulusal para dönemlerinde işletmeler açısından iki öncelik ortaya çıkar. Bunlardan birincisi tedarik sürecinin emniyetini sağlama isteğidir. Şirketler üretim yapabilmek için hayati öneme sahip olan girdilerin tedarik sürecinde kesinti yaşanmasını istemezler. Çünkü böyle bir kesinti işin sürekliliğini tehdit eder.

İkincisi ise girdilerin maliyetini kontrol altında tutmak istekleridir. Çünkü aynı girdiyi her defasında farklı fiyatlardan temin etmek doğru bir fiyatlama yapmanın önünde ciddi engel oluşturur. Sık sık zam yapmak zorunda bırakır. Bu nedenle birçok şirket hammadde tedariklerini güvence altına almak için zaman zaman ihtiyaçlarının üzerinde hammadde ve ara malı alımı yaparak gelecek dönemlerde

oluşabilecek risklere karşı korumaya sağlamak isterler. Bu sayede kısmen de olsa fiyat istikrarını ve kesintisiz üretimi sağlamış olurlar.”

Enerji, hammadde ve işçilik maliyetlerinde artış nedeniyle şirketlerin işletme sermayesi ihtiyacı artıyor. Ancak özellikle Temmuz başından bu yana finansmana erişim ise zorlaştı. Kısacası herkes kredi peşinde, herkes borçlanıp hammadde ve ara malı stoğu yapmak peşinde. Yani can derdinde. Böyle bir ortamda biz hala “stokçuluk”u tartışıyoruz. Oysa tartışmamız gereken enflasyonu düşürecek ve belirsizliği azaltacak politikaların hızla devreye sokulmasıdır. Sorunun muhatabı artan fiyatlar karşısında hammadde stoklamaya çalışan **sanayici** değil, para ve kur politikalarını yapan ve makroekonomik modeli hazırlayan ve uygulayan ekonomiyetimidir.

İŞ İNSANLARI DERTLİ:

Dövizi yerine koyamıyoruz

TOBB'UN düzenlediği ve MB Başkanı Kavcıoğlu'nun katıldığı toplantıda iş insanları kriz uyarısı yaptı: "Sattığımız döviz aynı kurdan alamıyoruz. Şu tarihte işler düzelecek demeyin."

» MUSTAFA ÇAKIR 9'da

TOBB üyelerinden Şahap Kavcıoğlu'na 'ihracat gelirini bozdurma' tepkisi:

Niye bizi zorluyorsunuz?

MUSTAFA ÇAKIR

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun önceki gün katıldığı **TOBB** Sektör Meclisleri İstişare Toplantısı'nın yankıları devam ederken ilginç detaylar da ortaya çıkıyor:

✓ Toplantıya **TOBB** Başkanı **Rifat Hisarcıklıoğlu**, TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu, BDDK Başkanı Mehmet Ali Akben ve üç kamu bankası genel müdürünün de katılacağı bildirilmişti. Ancak Akben ile üç kamu bankasının genel müdürü toplantıda yoktu. Bu durum kredi sorunu yaşadıkları

kamu bankalarının genel müdürlerini de toplantıda görmek isteyen meclis üyelerince tepkiyle karşılandı.

Hammadde alacağız

✓ Toplantının basına kapalı bölümünde, bilgilerin dışarıya çıktığına işaret edilerek kayıt-çekim yapılmaması konusunda katılımcılardan "ricada" bulunuldu. Bu söylenirken "Biz bir aileyiz" vurgusu da yapıldı. Kavcıoğlu da, bu konuda örnek vererek **İSO**'daki toplantıda kimseye stokçu demediğini ileri sürdü.

✓ İş dünyası, ekonomide sürekli "üç ay sonra, altı ay sonra düze-

lecek" söylemi kullanılmasını eleştirdi. Sürekli yanıltıldıklarına işaret eden temsilciler, "Bu tür açıklamalar yapılmasa daha dinamik davranırız" dedi.

✓ İhracat gelirlerinin yüzde 40'ının TCMB'ye satılması zorunluluğu da eleştirildi. Şöyle vurgular yapıldı: "Niye bize bunu zorluyorsunuz? Döviz bozdukça aynı kurdan alamıyoruz. Zarar ediyoruz. Maliyeti yüzde 3 civarında. Niye yüzde 3 zarar edelim? Döviz bozdurma mecburiyeti getiriyorsunuz. Mal alacağız. Döviz yeniden yerine koyamıyoruz." • ANKARA

Sektör temsilcileri, işletme sermayelerinin çok azaldığını vurguladı.

"Bir kişi bile 'iyi yaptınız' demedi"

Toplantıda 32 sektör temsilcisine söz verildi. Bu kişilerin bazıları izlenimlerini şöyle anlattı: "Çokça pembe tablo çizildi. Allandı pullandı. Ancak sektör temsilcilerinin biri bile 'iyi yaptınız, elinize sağlık' demedi. Kavcıoğlu, günün

sonunda işi tatlıya bağlamaya çalıştı. 'Siz ihracatınızı yapın, biz elimizden geleni yaparız' dedi. Konuşmalar sırasında notlar aldı, sonrasında büyük bir çoğunluğunu yanıtladı. Gerginlik yoktu. Yumuşak bir söylem kullanıldı."

İSO 500-2021 listesi açıklandı

İstanbul Sanayi Odası (İSO), İSO 500-2021 listesini açıkladı. Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu, üretimden satışlarını yüzde 74 artırarak 2 trilyon liraya taşırken faaliyet karında ise yüzde 139 artış kaydedildi. Her yıl olduğu gibi listede yine kablo ve bakır-alüminyum iletken üreticileri de dahil oldu.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**, Türkiye ekonomisinin geçen yıl dünya genelinin çok üzerinde gerçekleşen yüzde 11'lik büyümeye ile son 10 yılın en güçlü performansını sergilediğini, İSO 500'ün ihracat rakamlarında da görüleceği üzere bunun özellikle dış talepteki artıştan kaynaklandığına dikkat çekti.

Üretimden satışlar yüzde 73,8 arttı

Araştırma sonuçlarına göre, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşunun üretimden satışları 2020'deki 1,2 trilyon lira olan seviyesinden, yüzde 73,8'lik artışla 2021 yılında 2 trilyon lirayı geçti. İSO 500'ün ihracatı da yüzde 33,9'luk artışla 85,8 milyar dolara ulaştı. İSO 500'ün ihracat artışı, Türkiye genelinin 1,1 puan üzerinde gerçekleşti.

Faaliyet karındaki artış yüzde 139

İSO 500'ün 2021'de faaliyet karı yüzde 139 oranında artarak 342 milyar liraya çıktı. Faiz, amortisman

ve vergi öncesi kar da yüzde 120'ye yakın bir artışla 185 milyar liradan 405 milyar liraya yükseldi.

TL'deki kaybın ve enflasyonun olumsuz etkileri gözlendi

İSO 500'ün finansman giderleri Türk lirasındaki değer kaybı, enflasyondaki artış ve faiz oranlarındaki yükselişin etkisiyle yüzde 135 oranında artarak 89 milyar liradan 209 milyar liraya yükseldi. Aynı yılda faaliyet karındaki artış yüzde 139 ile daha yüksek gerçekleşti. Böylece finansman giderlerinin faaliyet karına oranı hafif düşüşe rağmen son yıllarda olduğu gibi yüzde 60'ın üzerinde kaldı.

İstihdam artışı yüzde 5,6

İSO 500'ün istihdamı da 2021 yılında yüzde 5,6 artarak 757 bin 24 kişiye yükseldi. Aynı yılda ödenen maaş ve ücretlerdeki artış ise yüzde 33 oldu. Yine İSO 500 içinde yabancı sermaye paylı kuruluşların sayısı 109'a indi.

Listede yer alan kablo, bakır ve alüminyum iletken üreticileri

Sarkuysan	27
Er-Bakır	29
Mega Metal	100
Hes Kablo	107
Hasçelik Kablo	109
Seval Kablo	118
Öznur Kablo	143
Türk Prysmian Kablo	166
Nexans Kablo	183
Pamukkale Kablo	295
Leoni Kablo	335
Atom Kablo	347
Nursan Kablo Donanımları	363
Murat Ticaret Kablo	421
Borsan Kablo	434
Coreal Alüminyum Kablo	481
Niğdelioğlu Metal	440

İSO, İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesini açıkladı

İstanbul Sanayi Odası (İSO), İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu açıkladı. İSO İkinci 500'ün üretimden net satışları 2021'de yüzde 77.5 artarak 339.2 milyar TL'ye yükseldi. 2021'de listeye 137 yeni sanayi kuruluşu girdi. İSO İkinci 500'ün finansman giderleri ise yüzde 114.4 oranında artarak 20.1 milyar TL'ye yükseldi. Geçen yıllarda olduğu gibi bu listede de kablo ve tel üreticileri de yer aldı. Üntel Kablo listeye 5. sıradan girerken, Özyaşar Tel 7. sırada yer aldı.

Listeye 137 yeni kuruluş girdi

İSO İkinci 500'ün bu yılki listesine 137 yeni sanayi kuruluşu girdi. Bunlardan 57 tanesi İSO 500'den İSO İkinci 500'e düşen şirketlerden oluştu. Listeye geçen seneki İSO 1000 dışından giren yeni firma sayısı 80 olurken 2020 yılının İSO İkinci 500 listesinden İSO 500'e çıkan firma sayısı ise 39 olarak gerçekleşti.

Toplam borçlar yüzde 87 arttı

Araştırmada, listeye giren şirketlerin borçlanmalarının önemli ölçüde hızlanırken borçlanmanın vade yapısının da kısaldığı kaydedildi. Buna göre, İSO İkinci 500 şirketlerinin 2021 yılında mali borçları yüzde 75.9 oranında artarken, geçmiş yıllardan farklı olarak diğer borçlardaki artışları da yüzde 102 ile daha yüksek oranda gerçekleştirdi. Böylece mali borçların toplam borçlar içindeki payı yüzde 57.6'dan yüzde 54.2'ye inerken, diğer borçların payı yüzde 42.4'ten yüzde 45.8'e yükseldi.

Rakamlar, faaliyetlerin finansmanında ve artan işletme sermayesi ihtiyacının karşılanmasında ticari borçların çok daha fazla kullanıldığını gösteriyor. Borçların vadelerine göre gelişiminde ise kısa vadeli mali borçlardaki artış yüzde 96.7 oldu ve uzun vadeli mali borçlardaki yüzde 59.1'lik artışın üzerinde gerçekleşti. Mali borçlara göre daha yüksek artış gösteren diğer borçlar içerisinde ise kısa vadeli borçların payı yüzde 91.3 ile yüksek seviyesini korudu.

Faaliyet kârının büyük bölümü finansman giderlerine gitti

2021 yılında İSO İkinci 500'de diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar 76.5 milyar TL iken, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar 70 milyar TL oldu. Bu iki kalem arasındaki fark alındığında, İSO İkinci 500'ün 6.5 milyar TL'lik üretim faaliyeti dışı gelir elde ettiği ortaya çıkıyor. Söz konusu büyüklüğün içerisinde yer alan kambiyo işlemleri, 2020'nin aksine 2021'de kârlılığı artırıcı etki yapmış görünüyor. Bu durum, KOBİ niteliğindeki kuruluşların döviz kuru dalgalanmalarını yönetme kapasitesini artırdığını göstermesi açısından önemli bulunuyor. Öte yandan, finansman giderleri, sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyicilerden biri olmayı 2021 yılında da sürdürdü. Türk lirasındaki değer kaybı, enflasyondaki artış ve faiz oranlarındaki yükselişin etkisiyle İSO İkinci 500'ün finansman giderleri 2021 yılında yüzde 114.4 oranında artarak 20.1 milyar TL'ye yükseldi. Aynı yılda faaliyet kârı yüzde

82.6'lık artışla 52.6 milyar TL'ye çıktı. Böylece 2020'de yüzde 32.5 olan finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı 2021'de yüzde 38.2'ye yükseldi. Rakamlar, İSO İkinci 500 şirketlerinin, 2021 yılında elde ettikleri faaliyet kârının daha büyük bir bölümünü finansman giderlerine ayırmak durumunda kaldığını gösteriyor.

İSO 2. 500-2021 listesinde yer alan kablo ve tel firmaları

Sıra	Firma
5	Üntel Kablo
7	Özyaşar Tel
40	Özgüven Kablo
149	Ünal Kablo
165	Erse Kablo
183	De-Ka Elektronik
188	Emta Elektronik
193	Reçber Kablo
367	Midat Kablo
376	KabloteK Kablo
397	Demirer Kablo
409	CMK Kablo
452	Etahir Kablo

Türkiye Ekonomi Modeli'nin ana lokomotifi olan ihracattaki rekor serisi, kapasite kullanım oranını da bu yılın zirvesine taşıdı. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın bin 733 iş yerinden aldığı yanıtlarla oluşturduğu verilere göre, imalat **sanayisi** genelinde kapasite kullanım oranı, temmuzda bir önceki aya kıyasla 0.6 puan artarak yüzde 78.2 ile 2022'nin en yüksek seviyesine çıktı. Şubat 2020'de yüzde 76 olan kapasite kullanım oranı, salgınla birlikte aynı yılın nisan ayında yüzde 61.6'ya gerilemişti. Hükümetin aldığı tedbir ve ihracat hamlesi ile yükselişe geçen kapasite kullanım oranı, ihracat hamlesi ile pandemi öncesi seviyenin de üzerine çıkmış oldu.

Büyüme devam ediyor

Ekonominin yüzde 7.3 büyüdüğü ilk çeyrekte yüzde 77.8 olan kapasite kullanım oranı, ikinci çeyrekte yüzde 77.9'a çıkmıştı. Ekonomistler, ikinci çeyrekte de büyümenin yüzde 5'e yakın bir oranda gerçekleşeceğini, üçüncü çeyrekte ise, dünya genelindeki resesyon endişelerine rağmen, büyüme trendinin devam edeceği görüşünde.

12 sektörden rekor ihracat

İmalat **sanayisinde** kapasite kullanım oranının yükselmesinde, ihracattaki güçlü seyir etkili oldu. İhracat haziran'da 23.4 milyar dolarla tüm zamanların en yüksek aylık rakamına ulaşırken, 6 aylık ihracat 126 milyar dolar, yıllık ihracat ise 246 milyar dolar oldu. Küresel piyasalardaki resesyon endişeleriyle ekonomik aktivitenin olumsuz etkileneneğine dair endişeler ve merkez bankalarının para politikalarında sıkılaştırma sürecini başlatmasıyla küresel büyümenin olumsuz etkileneneğine dair öngörülere

karşın **sanayi** sektörü dünyanın dört bir yanına ürünlerini ulaştırmaya devam ediyor. Türkiye'nin **sanayi** ihracatı, 94 milyar 180 milyon dolarla tüm zamanların en yüksek ocak-haziran ihracatına ulaştı. 16 sektörden 12'si ihracat rekoru kırdı.

Güven arttı

Öte yandan Türkiye İstatistik Kurumu, temmuz ayına ilişkin hizmet, perakende ticaret ve inşaat güven endekslerini açıkladı. Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi temmuzda, haziran ayına kıyasla hizmet sektöründe yüzde 1.5 ve perakende ticaret sektöründe yüzde 4.5 azalırken, inşaat sektöründe yüzde 2.4 arttı. İnşaat sektöründe geçen aya göre, alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi yüzde 0.8, gelecek üç aylık dönemde toplam çalışan sayısı beklentisi alt endeksi yüzde 3.9 arttı. Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE) ise temmuzda bir önceki aya göre 2,7 puan gerileyerek 103.7'ye indi.

Kavcıoğlu **sanayicilerle** buluştu

Geçtiğimiz ay ihracatçılarla bir araya gelen Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, bu hafta **sanayicilerle** görüşecek. **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Meclisi'nin temmuz ayı olağan toplantısı, 'Reel Kesimi Destekleyen Nitelikli Finansman Politikalarının Üretim ve İhracat Açısından Önemi' ana gündemi ile bu aya özel olmak üzere 29 Temmuz Cuma günü Odakule Fazıl Zübü Meclis Salonu'nda gerçekleştirildi. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**'ın açılış konuşmasını yapacağı toplantıya, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Prof. Dr. Şahap Kavcıoğlu katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

ELİMİZDE "DIŞ GÜÇLER" KALMADI, "İÇ GÜÇLER" VERELİM!

Ekonomik sorunların üstünü örtmede kullanılan dış güçler gerekçesi zayıflayınca devreye iç güçler alındı: Zincir marketler, araçlar, stokçular...

Şimdi iç güçlere döviz stokçusu iş alemi de eklendi. Bunların suçu çok daha büyük; düşük faizli krediyle döviz stoklamışlar!

Bu şekilde döviz stoklamak suça gereği yapılmalı; yok suç değil ama etki sayılmıyorsa listeyi

akaryakıt zammından bayileri ve dağıtım şirketlerini bile sorumlu tuttuk.

Ne yapılırsa nafileydi. Üstlerine enflasyon timleri saldı, yine de olmadı. Düşmüyordu enflasyon bir türlü. Hele döviz aşı çökmek hiç mümkün olmuyordu. Öyleyse yapılacak belliydi; yenilerini bulmak, yaratmak!

Şimdi iç güçlere yenileri ekleniyor

Önce marketler dedik; saldırdık... Enflasyon timleri falan filan...

Hızımızı alamadık, eskiden beri olduğu gibi tanım ürünleri için araçlar dedik; saldırdık...

Yeri geldi "Bu kadar çok kar etmeyin" dedik; bankalara saldırdık... Bu arada sahi bankalar kar rekoru kırarken şimdi bu konuda niye hiç sesimiz çıkmıyor? Yoksa banka karlarını bu düzeylere taşıyan politikaları bile isteye uygulamaya koyan biz olduğumuz için mi?

Şimdi saldıracak, günah keçisi ilan edecek yeni birilerini, yeni kesimleri bulmamız gerekiyordu ve bulduk.

İş alemini suçlamak gerekiyordu artık!

Zaman zaman TÜSİAD'a parmak sallanmasına alışkınız da bu sefer Türk iş aleminin en büyük çatı örgütlerinden birinin üyeleri hedef alındı. **İstanbul Sanayi Odası...**

İSO meclis toplantısına katılan Merkez Bankası Başkanı öyle bir konuşma yaptı, İSO üyeleriyle öyle diyaloglar söz konusu oldu ki, herkes şaşkınlık ve ibretle izledi. Hatta bu diyaloglar zaman zaman tartışma boyutuna vardı.

İş insanlarına dönük ithamlar inanılmazdı. Ne stokçulukları kaldı, ne bankadan düşük faizli kredi kullanıp bununla döviz alıp istifilemedikleri...

**Alaattin
AKTAŞ**

DÜNYA

elinde bulunduran Merkez Bankası bunları açıklamalı.

İktidar ekonomideki başarısızlıkları örtmek için yıllarca "dış güçler" masalını okudu, okuttu, bir kesime de ezberletti. O kesimler için her olumsuz gelişmenin suçlusu, sorumlusu dış güçler ya da dış mihraklar. Fiyatlar mı artıyor, dış güçler...

Döviz mi yükseldi, dış güçler...

Maaşlara yeterince zam mı yapılamıyor, o bile dış güçler...

Sonra sonra bu "dış güçler" in aynı amaca hizmet eden iç uzantılarını bulmak gerekti. Eskiordu çünkü dış güçler.

Pazardaki maydanozun, marketteki ayçiçek yağının, kağıt peçetenin, ekmeğin fiyatı için dış güçler biraz havada kalıyordu çünkü; onların yerine yenilerini buluverdik; iç güçler!

Zincir marketler stokçuluk yapıyor, fiyatlar bu yüzden artıyor du...

O araçlar yok muydu araçlar; Antalya'dan yükledikleri domatesi, limonu büyük kentlerde kaç katına satıyorlardı...

Hızımızı alamadık; kimi zaman

24 yılın rekoru batışın alameti

Temmuz ayı enflasyonu 24 yılın rekorunu kırdı. ÜFE-TÜFE arasındaki fark 65 puana çıktı. Gıdada artış %100'e dayandı

TÜİK Temmuz ayı enflasyon rakamlarını açıkladı. Buna göre TÜFE yıllık enflasyon yüzde 79,60, ÜFE ise yüzde 144,71 oranında arttı. ÜFE-TÜFE arasındaki fark 65 puana çıktı. Sanki görünmez bir el tüketici fiyatlarına fren koyarken, üretici fiyatlarını oluru bırakıyor. Mayıs 2020'de yüzde 5,53 olan ÜFE 26 aydır yıllık ÜFE iv-

TEMMUZ ZAM ŞAMPİYONLARI

%18,66

İLAC

%13,80

ULAŞIM

%16,54

YUMURTA

%94,7

YIL/GIDA

melenerek bugünkü düzeye ulaşmış. Gıda enflasyonunun TÜİK'in verilerinde bile yüzde 94,65'i bulması ülkede ciddi bir beslenme sorunu olduğunu gösteriyor. Türkiye'de gıdanın tüketim sepetindeki ağırlığı yüzde 25,32. Bu oran dar gelirli yurttaşlar arasında yüzde 30'un üzerine çıkıyor.
Hayri KOZANOĞLU /4'te

Enflasyon hız kesmiyor

TÜFE temmuzda yüzde 79,60, ÜFE ise yüzde 144,71 oranında arttı. ÜFE-TÜFE arasındaki fark 65 puana çıktı. Sanki görünmez bir el tüketici fiyatlarına fren koyarken, üretici fiyatlarını olurluna bırakıyor. ÜFE'deki artışın genele yayılması zamların kolayca hız kesmeyeceğini gösteriyor

TÜRKİYE İstatistik Kurumu'na (TÜİK) göre temmuz ayında tüketici enflasyonu yüzde 2,37 artışla yüzde 79,60'a yükseldi. Farklı bir açıdan bakınca ise, açıklanan rakam inandırıcı olmayan bir şekilde yüzde 80'in altında kaldı. Yine de bu sonuç son 24 yılın en yüksek enflasyon rakamına ulaşmamızı engellemedi. Buna karşın üretici fiyatları hızlı temposunu sürdürerek Temmuz ayında yüzde 5,17'lik bir sıçramayla yıllık artış oranını yüzde 144,71'e yükseltti. Böylelikle ÜFE-TÜFE farkı yüzde 65 gibi bir rekora taşındı.

Sanki görünmez bir el tüketici fiyatlarına fren koyarken, üretici fiyatlarını olurluna bırakıyor... Çok geriye gitmeye gerek yok Mayıs 2020'de belki inanmayacaksınız ama ÜFE yüzde 5,53 imiş. O noktadan itibaren tam 26 aydır yıllık ÜFE imelenerek bugünkü düzeye ulaşmış. Üretici fiyatlarındaki bu enflasyonun tam birebir olmasa dahi tüketici fiyatlarına basıncı yapıcı, onu da yukarı çekmesi beklenir. Haliyle enerji ve hammadde fiyatlarındaki küresel artışlar TL'nin de hızlı değer yitirmesinin etkisiyle üretici fiyatlarına hemencecik yansıyor. Tüketici fiyatları emek maliyetleri ve işyeri kiralalarının oranda artmaması kaynaklı görececi daha yavaş yükseliyor olabilir. Ayrıca hizmet sektörü dışı girdi oranının düşüklüğü nedeniyle eğitim yüzde 26,82, sağlık yüzde 48,44 eğlence ve kültür yüzde 55,27 olmak üzere yüzde 79,60'lık manşet enflasyonun altında artıyor. Tüm bunlar tüketici enflasyonunun üretici enflasyonundan daha düşük gerçekleşebileceğini ipuçları da olsa aradığı 65 puanlık fark yine de inandırıcı değil. Aynı Merkez Bankası'nın (TCMB) yılsonu yüzde 60,4 enflasyon tahmininin lütufta edici olmadığı gibi... Basit bir hesaplama, bu amaçla ancak önümüzdeki 5 ay aylık ortalama yüzde 1,9 enflasyon ile ulaşılabilir ki, bu da şimdiki imkânsız görünmüyor.

Tüketici fiyatlarındaki artışın genele yayılması da önümüzdeki aylarda fiyat artışlarının kolayca hız kesmeyeceğini gösteriyor. TÜİK'e göre 144, temel başlıktan 128'inde artış gözlenmesi bunun en açık kanıtı. Gıda ve alkolsüz içeceklerin yaz mevsiminde dahi aylık manşet enflasyon yüzde 2,37'nin üzerinde yüzde 3,15 artması, tarla ürünlerinin bolluğu yaz döneminde bile bu durumun gözlenmesi ayrıca endişe verici. Hatırlarsanız

TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu bir zamanlar enflasyonda özel kapsamlı B ve C göstergelerine öncelik verdiğini söylüyordu. Fiyatı en oynak işlenmiş gıda, enerji, alkollü içkiler gibi kategoriler dışında tutan bu göstergeler de yüzde 3,49 ve yüzde 3,45 artarak ortalama enflasyonun üzerinde bir tempo sergiledi. Ekonomi yönetimine küçük bir teselli konusu bile bırakmadı.

GIDA ENFLASYONU DAHA DA ENDEŞE VERİCİ

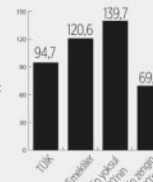
İnsanlar tüm diğer masraflardan kussalar bile karnlarını doyurmak zorundalar. Gıda enflasyonunun TÜİK'in verilerinde bile yüzde 94,65'i bulması ülkede ciddi bir beslenme sorunu olduğunu gösteriyor. Türkiye'de gıdanın tüketim sepetindeki ağırlığı yüzde 25,32. Bu oran dar gelirli yurttaşlar arasında yüzde 30'un üzerine çıkıyor. Ulaştırmanın yüzde 19, konutun yüzde 70 civarında

En yoksulun gıda enflasyonu yüzde 140

TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarının gerçekten uzak olduğunu belirten DISK-AR, dar gelirli enflasyonu yüzde 139,7 olarak hesapladı. DISK-AR tarafından yayımlanan araştırmada TÜİK'in açıkladığı resmi enflasyon oranlarının farklı gelir gruplarını yansıtmadığı belirtildi. "Resmi enflasyon oranları düşük gelirli, emekçilerin günlük yaşamda karşılaştığı ve hissettiği oranlar değildir" denilen açıklamada, "Bu nedenle DISK-AR olarak TÜİK'in ham verilerinden yararlanarak emekçilerin, dar gelirli, düşük gelirli enflasyonu yeniden hesaplıyoruz" ifadelerine yer verildi. DISK-AR'ın araştırması enflasyonun gelir gruplarına göre önemli ölçüde farklı hissedildiğini ortaya koydu.

GIDA ENFLASYONU (%)

Vergi ve harçlara rekor zam geliyor

Üretici fiyat endeksi (YI-ÜFE) temmuzda bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 144,61, on iki aylık ortalamalara göre yüzde 97,30 artarken, YI-ÜFE'ye endeksli vergi, harç ve cezalar da yeni yılda tarihi zammın öne açıldı. Vergi Uzmanı Dr. Ozan Bingöl, önümüzdeki üç ayda enflasyon 'sıfır' bile olsa 2023 vergi ve ceza artışlarına esas teşkil edecek 2022 yılı yeniden değerlendirme oranı yüzde 117,33 olacağını hesapladı. Bingöl, Vergiyedair.com'da yer alan analizinde "Bu haliyle 2022 yılı yeniden değerlendirme oranı, 1984 yılından bu yana en yüksek yeniden değerlendirme oranı olarak tarihe geçecek" ifadelerine yer verdi. Vergi ve vergi ile ilgili cezalarda Cumhurbaş-

YILLARA GÖRE YENİDEN DEĞERLEME ORANLARI (%)

Yıl	Oran (%)
2018	23,73
2019	22,58
2020	9,11
2022*	117,33

*Ağustos, Eylül ve Ekim enflasyonu sıfır olarak hesaplanan YDO

başkanına genelde geniş yetkiler verildiğini, maktu vergi tutarları konusunda Örneğin Motorlu Taşıtlar Vergisi, Damga Vergisi, Harçlar, Emek Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi gibi alanlarda Cumhurbaşkanının

geniş yetkileri olduğunu hatırlatan Bingöl, "Bu yetkiler kullanıldığı takdirde yüksek orandaki 2022 yılı yeniden değerlendirme oranı nedeniyle 2023 yılı vergi ve vergi kanunlarında yer alan cezaların artış oranı düşürülebilir" dedi.

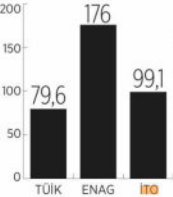
Araç muayene ücretleri, trafik para cezaları ve daha pek çok idari para cezasında Cumhurbaşkanına verilmiş artırma veya eksiltme yetkisi bulunmadığını, bu nedenle, araç muayene ücreti ve para cezalarında muazzam artışlar söz konusu olacağını belirten Bingöl, "Bunu önlemenin tek yolu, konuya ilişkin olarak yaşanan olağanüstü ekonomik durumu dikkate alan bir kanunla düzenleme yapılmasıdır" dedi.

TÜİK başka havada

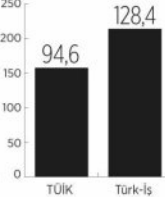
TÜİK, TÜFE'deki aylık artış yüzde 2,37 olarak açıklasa da bağımsız akademisyenlerin oluşturduğu Enflasyon Araştırma Grubu (ENAGrup) tüketici enflasyonunun temmuzda aylık yüzde 5,03, yıllık yüzde 176,04 olarak hesapladı. ENAG'a göre E-TÜFE'nin yılın başından itibaren artışı yüzde 80,35 olarak

gerçekleşti. **İstanbul Tüccarlar Odası (İTO)** ise İstanbul'un enflasyonunu yüzde 99,1 olarak açıkladı. Böylece TÜİK'in tüketici enflasyonu, İTO'nunkinin 19,5 puan, ENAG'ın e-TÜFE'sinin ise 96,4 puan altında geldi. TÜİK'in gıda enflasyonu ise, Türkiye'nin yüzde 128,44 olarak hesapladığını tam 33,8 puan altında kaldı.

TÜKETİCİ ENFLASYONU (%)

GIDA ENFLASYONU (%)

ÜFE-TÜFE MAKASI 65 PUANA ÇIKTI

● ÜFE ● TÜFE

açıklanması; dar gelirli emekçilerin satın alma güçleriyle bu zorunlu üç kaleme sıkıştığı; eğitim, kültür, giyim-kuşama ayracak zerre parasının kalmadığını düşündürüyor. Bir de kredi kartı ve ihtiyaç kredisi borçlarını ödemek zorunda bulunan yurttaşlarımızın hali hatırlanması enflasyonun ağır bir sosyal sorun haline geldiği daha iyi anlaşılır.

Türkiye'de elmek, pirinç, un, bulgur, makarna gibi yoksulların temel mutfak girdisini oluşturan besinlerin fiyatlarının sıfır 2022 içinde yüzde 100'e yakın artması durumu daha da vahim hale getiriyor. Bu fahis artışların bir nedeni dünyada hububat fiyatlarının yükselmesi, döviz kuru etkisiyle bizim tüketiciye enflasyonun katlaması yansması. Diğer bir nedeni de, Türkiye'nin işlenmiş gıda ihracatçısı olmaması olumsuz yan etkisi. Bugday, ham ayçiçek yağı ithal ederken, makarna, un, işlenmiş ayçiçek yağı ihrac ediyoruz. Haliyle

üretici kur etkisini de koyarak dünya fiyatlarını bizim tüketiciye yansıtıyor. Gıda ürünlerinde KDV'nin yüzde 8'den yüzde 1'e çekilmesinin olumlu etkisi de zamanla görünmez hale geliyor.

YEM İTHALATI 2,6 MİLYAR DOLARA ULAŞTI

Hatırlarsanız haziran ayı tarım ürünleri fiyat endeksi yıllık yüzde 1,9 artış göstermişti. Çünkü mazot, tarım ilacı, gübre, tohum, yem gibi tarımdaki temel girdiler hep ithal ağırlıklı. Türkiye kağıt üzerinde tarımda ihracatçı görünse de, bu girdiler katlırsa tablo değişiyor. Dolar cinsinden dünya fiyatlarının yükselmesinin etkisi döviz kuru faktörüyle birleşince, maliyetler tüketiciye iflahını kesiyor. Yılın ilk 5 aylık döneminde sıfır hayvan yemi ithalatının 2,6 milyar dolara ulaştığı görülüyor. Bunun sonucunda haliyle süt, yoğurt, et fiyatları yurttaşın cebini yakıyor.

Dünya Bankası'nın "yapısalcı

reform" adı altında tarım desteklerini iyice budayarak sektörü büyük darbe vuran politikaları 2002'den beri AKP aracılığıyla hayata geçirildi. Bir de üzerine Erdoğan'ın inşaatçı dayalı büyüme modelinin tarım alanlarını rantta açma iştahı da eklenince tarım üreticileri baltalandı oldu. Bugün hasta döviz kuru ekonomik göstergelerin de çok bozulmasının etkisiyle bunun ceremesini tüm ülke olarak çekiyoruz.

DURGUNLUK ALAMETLERİ ARTIYOR

Bilindiği gibi tüm dünyada enflasyon endişesi yaşanıyor. Merkez bankaları faiz artırımları talebi yatıltmayı, kapitalizmin korkulu rüyası ücret artışlarının önünü kesmeyi amaçlıyor. İşsizlik artırmak göze alınarak enflasyon düşürülmeye çalışılıyor. Türkiye hem enflasyonun kontrolden çıktığı, hem de işsizlik oranının bir türlü tek hananelere düşürülemediği başarsız bir ülke örneği olarak

dikkat çekiyor. Üstelik enflasyonu düşürmek için hiçbir önlem almadan, kaderini beklediği için Brezilya, Meksika, Güney Afrika gibi benzer ülkelerden olumsuz ayrışıyor.

Ekonomik aktivitede dolu dizgin enflasyona karşın soğuma belirtileri gözlenmeye başlandı. Elektrik üretimi son 3 ayda yavaşladı. Beyaz eşya üretiminde keskin düşüşler söz konusu. **İstanbul Sanayi Odası** Satın Alma Yöneticileri Endeksi PMI Temmuz'da 46,9'a kadar geriledi. Firmaların yeni siparişlerinde yavaşlamaya bağlı olarak konum aldıkları görülüyor. Tüm bunlar ülkenin durgunlukla enflasyon, "stagflasyon" senaryosuna doğru sürüklenmesinin de belirtirleri kabul edilebilir. Seçimler yaklaşıncan böyle bir durumu engellemek için Erdoğan'ın her türlü bedeli göze alacağı düşünülürse, atılacak adımların enflasyonu daha da yukarı patlatlara taşıma riskinin yüksek olduğu tahmin edilebilir.

"HATALI KARARLAR, YATIRIMCIYI UZAKLAŞTIRIYOR"

➤ **HÜKÜMETİN** ısrarla sürdürdüğü hatalı ekonomi kararları, güven ortamını sarsmakla beraber yatırımcıyı da her geçen gün ülkeden uzaklaştırıyor. Geçtiğimiz günlerde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun sanayicilere yönelik, "Ucuz kredi alıp, stokçuluk yapıyorlar" sözleri Merkez Bankası ile sanayiciler arasında büyük bir gerilim yaşanmasına sebep olmuştu.

"BU İKİLİ ÇEKİŞME HEM SANAYİCİYE HEM MERKEZ BANKASINA ZARAR VERİR"

Sanayicinin maliyetlerden muzdarip olduğunu belirten Ekonomi Uzmanı Azad Osmanlı, "Şöyle bir gerçek var ki maliyetler çok yükselmiş durumda. Sanayiciler maliyetlerden muzdarip. **İstanbul Sanayiciler Odası** Başkanı'na hak veriyoruz biz. Savaşlardan dolayı dengeler değişiyor. Özellikle Türkiye olarak enerjide yüzde 60 dışa bağımlı bir ülkeyiz. Bundan ötürü maliyetler de ister istemez artıyor. Ancak sayın Merkez Bankası Başkanı'na katılmıyorum. Böyle parmak sallamaları doğru değil. Netice itibarıyla bir çözüm merkezinin kendini şikayet merkezi konumunda görmesi doğru olmaz. O makam çözüm merkezi, şikayet merkezi değil. Dolayısıyla bu duruma

HALİL ESER

çözüm getirilmesi gerekir. Sanayiciler şikayet edecek elbette ancak yönetim merkezleri şikayet etmemelidir. Ne olursa olsun bu ikili çekişme hem sanayiciye hem Merkez Bankasına zarar verir. Piyasalar bu olayla farklı satın alıyor. Bugün döviz kuru 18'lere dayandı. Piyasalar bu durumu farklı algıladığı için bu durum tabi ki hepimize olumsuz yansıyor" dedi.

"YATIRIM YERİNE SICAK PARAYI TERCİH EDİYORLAR"

Merkez Bankasında çok sık başkan değişikliği yaşandığını vurgulayan Osmanlı, "Ekonominin değişmez bir kuralı vardır piyasalarda. Ekonomi güven üzerine kuruludur. Biz de maalesef çokça Merkez Bankası Başkanı değişti. Böyle demeçler, güven ortamının sarsılmasına sebep oluyor. Evet, yatırımcıyı ülkeye çekmeye çalışıyoruz çünkü Türkiye döviz kırı bir ülke. Enerjide de dışarıya bağımlı olduğu için bir de üstüne böyle tartışmalar üzerine binince piyasa buna göre tavır alıyor. Maalesef geri adım atıyorlar ve bu nedenle de sıcak paraya yöneliyorlar. Yatırım yerine sıcak parayı tercih ediyorlar. Sıcak para da biliyorsunuz her zaman tehlikelidir. Sıcak para kısa süreli soğuk düş etkisi oluşturur bu da tehlikelere yol açabilir" şeklinde konuştu.

ÜRETİM YOKSA KALKINMAK HAYAL!

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun sözlerine tepki gösteren **EBSO Başkanı Ender Yorgancılar**, sanayicilerin önemine vurgu yaparak "Üretim yoksa kalkınmak hayaldir" dedi

SÖYLEMLER UYGUN DEĞİL

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Ender Yorgancılar**, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun **İstanbul Sanayi Odası**'nın meclisinde sanayicileri hedef alan açıklamalarına tepki gösterdi. Yorgancılar, "Merkez Bankası piyasaya güven veren bir kurum. Ama Sayın Başkanın 'Elimde liste var, stokçuluk yapıyorsunuz, faizler şöyle, şu kadar' gibi söylemlerini uygun bulmadığımı söylemek istiyorum" açıklamasında bulundu.

MUTLAKA DESTEKLENMESİ LAZIM

Sanayicilerin krediye erişim konusunda sıkıntılar yaşadığına vurgu yapan Yorgancılar, politika faizinin yüzde 14'te kaldığının altını çizdi. Başkan Yorgancılar, "Sanayici şu açıdan çok önemli eğer bir ülkede üretim varsa, ihracat varsa, istihdam varsa bunun tek çözümleri üretimden geçiyor, sanayicilikten geçiyor. Bunun mutlaka desteklenmesi lazım. Moral verilmesi lazım. Yani üretim yoksa kalkınmak hayaldir diyorum" ifadelerini kullandı. >> 3. SAYFADA

YORGANCILAR'DAN MERKEZ BANKASI BAŞKANI'NA YANIT:

"Sanayici yoksa kalkınmak hayal"

İSO temmuz ayı meclis toplantısında MB Başkanı Kavcıoğlu'nun **sanayicilerle** ilgili sözlerine Ege'nin **sanayi** patronu Yorgancılar, "Türkiye'nin kalkınması **sanayiciden** geçiyor" diyerek tepki gösterdi

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (MB) Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) temmuz ayı meclis toplantısında **sanayicileri** hedef alan açıklamalarına tepki gösterdi. **Sanayicilerin** özellikle krediye erişim konusunda yaşadıkları sıkıntılara dikkat çeken Başkan Yorgancılar, "Sanayici şu açıdan çok önemli eğer bir ülkede üretim varsa, ihracat varsa, istihdam varsa bunun tek çözümleri üretimden geçiyor, **sanayicilikten** geçiyor. Bunun mutlaka desteklenmesi lazım. Moral verilmesi lazım. Yani üretim yoksa kalkınmak hayaldir diyorum" dedi.

BAŞKANIN SÖZLERİNİ DOĞRU BULMADIM

MB Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun açıklamalarını değerlendiren Yorgancılar, şu ifadelerle yer verdi: "Merkez Bankasının mecliste konuştuğu sözlerini doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum. Merkez Bankası'nın kuruluşunda ana görevi para politikalarını düzenlemek, fiyat istikrarını sağlamak diye çok açıkça bir ifade var. Merkez Bankası Başkanımızın açıklamalarını, bütün kamuyu ne söyleyecek ne ifade edilecek veya ne tür bir uygulama yapılacak diye bütün gözler üzerinde. Dolayısıyla Merkez Bankası piyasaya güven veren bir kurum. Ama Sayın Başkanın 'Elimde liste var, stokçuluk yapıyorsunuz, faizler şöyle, şu kadar' gibi söylemlerin uygun bulmadığımı söylemek istiyorum." **Sanayicilerin** krediye erişim konusunda sıkıntılar yaşadığına vurgu yapan Yorgancılar, politika faizinin yüzde 14'te kaldığının altını çizdi. Yorgancılar, "Bugün piyasadaki banka faizleri yüzde 30'dan başlıyor, firmanın kredibilitesine göre 35-40-45-50'ye kadar faiz isteyen bankalar var. Öbür tarafta geçen hafta açıklanan bir uygulama ile kamu alacaklarının gecikmesi yıllık yüzde 30'a yükseltildi ama politika faizimiz hala yüzde 14'te. Bunun en büyük sıkıntısı enflasyonda. Bakın Türkiye 20 yıldır faiz konuşmuyordu, stokçuluğu konuşmuyordu, krediyi bulup-bulamamayı konuşmuyordu ama bugün konuşmamızın tek

sebebi enflasyonun yüksek çıkmasından kaynaklanıyor. O açıdan dünyada ne yapıldığına baktığımızda Rusya savaşına girdiğinde gördü ki parasının değeri düşüyor faizleri bir anda yükseltti, istediği seviyeye getirdikten sonra faizleri etap etap düşürmeye başladı. Bizim de aynı şekilde bunu uygulamamızın doğru olduğunu düşünüyorum ama tabi biz karar verici konumunda değiliz sadece düşüncelerimizi, olması gerekenleri ifade ediyoruz" diye konuştu. Ülkenin kalkınmasının önemine de değinen Yorgancılar, **sanayicilerin** bu noktadaki varlığına ayrı bir parantez açtı. Yorgancılar, "Dünya ticaretinde-talebinde bir yavaşlama söz konusu. Geçen yıl 5 bin 200 küsurlarda olan endeks bugün 2 bin 700'lere indi. Ama geçen sene 14 bin 500 dolara Çin'den gelen bir konteyner bugün 11 bin 500 dolarlara indi. Yani endekste yüzde 70'e yakın bir düşüş varken, bu navlun fiyatlarına yansımada, bu da petrolün artmasından kaynaklandı. Ayrıca enerji fiyatlarındaki artıştan, asgari ücrete yapılan artışlar ile doğalgazdaki artışlardan dolayı **sanayicilerin** maliyetleri artmış durumda. Ara malı hammaddeye gelince; bunlarda da yine genel olarak hem yurt içinde hem yurt dışında dövizle fiyatlandığı için

dövizdeki oynamalar kur artışlarından dolayı otomatik olarak **sanayici** olumsuz olarak etkileniyor. **Sanayici** şu açıdan çok önemli eğer bir ülkede üretim varsa, ihracat varsa, istihdam varsa bunun tek çözümleri üretimden geçiyor, **sanayicilikten** geçiyor. Bunun mutlaka desteklenmesi lazım. Moral verilmesi lazım. Yani üretim yoksa kalkınmak hayaldir diyorum. Türkiye'nin büyümesine baktığımızda da **sanayi** üretim endeksinin arttığı yıllarda Türkiye'nin büyümesi de yukarıya doğru pozitif olarak gelişmiştir" dedi.

BUGÜN PİYASADA PARA YOK

Yorgancılar, "Yüzde 14 politika faiziyle kredi veren bir banka yok. Sadece kamu bankalarında var o da fatura karşılığında veriyor. Türkiye'deki **sanayici**, esnaf ve tüccar eğer kredi limitlerinde açık

KAVCIOĞLU NE DEMİŞTİ?

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, şu ifadelerle yer vermişti: "Elimizde liste var. Hem dolar al hem de kredi yok de. Ucuz kredi alıp döviz alamazsınız, bu kaynak üretime gitmeli. 150 milyarlık paket açtık, 2 yıl ödemesiz, yüzde 9 faizli. 35 yıllık bankacıyım böyle finansman görmedim. Kimes hayvancılığı için geliyorlar. Çip için, yüksek teknoloji ürünler için gelin."

varsa oradan karşılamaya gayret ediyor. Ama **sanayicimiz**, esnafımız ve tüccarımız sadece kamu bankalarıyla çalışmıyor, tüm bankalarla çalışıyor. Yani öyle yüzde 14-15 ile bugün piyasada para yok" ifadelerini kullandı. Sanayicinin satın aldığı her şeyi dövizle ödediğini söyleyen Yorgancılar, artık kimsenin TL ile satış yapmadığına vurgu yaptı. Yorgancılar, "Sayın Merkez Bankası Başkanının ifadeleri içerisinde **sanayiciler** düşük kredi faizlerle döviz aldı şeklinde sözler yer alıyor. Döviz alması için bir insanın döviz borcu olması lazım. Makine alıyorsunuz hem yurtiçinden hem yurtdışından dövizle, ham madde alıyorsunuz dövizle, artık TL ile bir şey satan yok. Her ay aldığımız ürünler zamlanıyor. Buradan şu çıkıyor, surekli olarak maliyetler yukarıya doğru artıyor. Kur korumalı mevduat bu yılın sonuna kadar geçerli olacak. Buradaki farklar aslında bakıldığında dövizin artış hızıyla kur korumalı mevduatın getirisini hesaplamak gerekiyor ama Ocak ayından bugüne kadar getirilere baktığımızda devletimiz yüzde 70'lere yakın faiz ödemiş gözüküyor" şeklinde konuştu.

İş dünyası kredilere ulaşamıyor!

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, TOBB bünyesinde faaliyet gösteren sektörlerin temsilcilerinin katıldığı toplantıda konuştu.

TOBB BAŞKANI HISARCIKIOĞLU NET KONUŞTU

TÜRKİYE Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, **TOBB** bünyesinde faaliyet gösteren sektörlerin temsilcilerinin katıldığı toplantıda konuştu. Hisarcıkıoğlu'nun ev sahipliğindeki toplantıya; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu ile **TOBB** bünyesinde faaliyet gösteren 65 Sektör Meclisi'nin Başkanları ve Üyeleri katıldı. Geçtiğimiz günlerde **İstanbul Sanayiciler Odası** meclisinde yaşanan ticari faizleri ile ilgili tartışmanın ardından **TOBB Başkanı'nın** da kredilere ulaşmakta zorlandıklarını ve faizlerin yüksek olduğunu belirtmesi dikkat çekti. **6'da**

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB bünyesinde faaliyet gösteren sektörlerin temsilcilerinin katıldığı toplantıda konuştu

İş dünyası kredilere ulaşamıyor!

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu'nun da katıldığı toplantıda konuştu. Hisarcıklıoğlu, ticari kredilere ulaşmakta zorlandıklarını ve faizlerin yüzde 30-50 arasında olduğunu söyledi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB bünyesinde faaliyet

gösteren sektörlerin temsilcilerinin katıldığı toplantıda konuştu. Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğindeki toplantıya; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu ile TOBB bünyesinde faaliyet gösteren 65 Sektör Meclisi'nin Başkanları ve Üyeleri katıldı.

Geçtiğimiz günlerde İstanbul Sanayiciler Odası

meclisinde yaşanan ticari faizleri ile ilgili tartışmanın ardından TOBB Başkanı'nın da kredilere ulaşmakta zorlandıklarını ve faizlerin yüksek olduğunu belirtmesi dikkat çekti.

Kredilere erişimde reel sektörün sorun yaşadığını belirten Hisarcıklıoğlu'nun konuşmasının satırbaşları şöyle: "Son dönemde finansmana ulaşım zorlaşmış, her il ve ilçemizdeki

firmalarımızdan bu yöndeki şikayetler çok fazla artmıştır. En büyük sıkıntı da küçük orta işletmelerimiz yaşamaktadır.

'KREDİ FAİZLERİ YÜZDE 30-50 ARASINDA'

Kredi faizlerindeki yükselişin yanı sıra kredi limitlerinin reel olarak daraldığı ve kullanımında sıkıntılar yaşandığı belirtilmektedir. Merkez Bankası fonlama faizi yüzde 14, mevduata verilen ortalama faizler yüzde 20 civarındayken bazı bankaların ticari kredilere yüzde 30 ila 50 arasında faiz uyguladığı görülmektedir.

Bir diğer sorun da kredi vadeleri. Yatırımlar için gerekli olan uzun vadeli ve sabit faizli kredi bulmak da daha güç hâle gelmektedir. Öte yandan ihracatçılarımız için çok önemli bir imkan olan reeskont kredisi kullanımının azaldığına ilişkin şikayetler de artmaktadır.

Reel sektörümüzün arzusu kredi piyasalarında istikrarın hakim olmasıdır. Bankalarımızdan fonlama faaliyetlerini dikkate alarak uygun koşullarda kredi sağlamanın beklenmektedir."

KAVCIOĞLU: KREDİ VERİLEN FİRMA SAYISI ARTTI

Merkez Bankası Başkanı Kavcıoğlu ise reel sektöre destek verdiklerini ancak kaynakların doğru kullanılması gerektiğini belirtti. Kavcıoğlu'nun konuşmasından öne çıkan bölümler şöyle oldu:

"Ülkemiz, salgın döneminde diğer ülkelere kıyasla oldukça başarılı ve güçlü bir reel ekonomik performans sergilemiştir. Bir çok ülkede iktisadi faaliyet gerilemiş ve pek çok ekonomide büyüme sıfıra

yakın bir seyir izlemiştir. Aralık 2021 ile Haziran 2022 arasında kredi verilen firma sayısı toplamda 1 milyon 878 binden 1 milyon 960'a çıkarak 82 bin adet artarken, kredi kullanan KOBİ'lerin sayısı 195 bin adet yükselerek 2 milyon 66 bin olmuştur. 20 milyar dolar olan reeskont kredilerini 30 milyar dolara çıkardık.

Vadeyi bir yıla yaydık, faizleri düşürdük.

Hepimize düşen görev bu kredilerin en doğru yere ulaşmasıdır. 2022 Ocak sonunda reeskont kredileri kullanımında yüzde 6 olan KOBİ payı temmuzda yüzde 20'lerin üzerine çıkmıştır.

Reel sektöre verilen destekler için gerekli kaynakları oluşturduğumuz gibi bu kaynakların doğru kullanımını da önemsiyoruz. Hem kaynakların ta-

bana yaygın bir şekilde buluşturulmasında hem de söz konusu kaynakların döviz kuru ve enflasyonda istikrarsızlık oluşturmaya- cak ve cari denge hedefine katkı verecek şekilde kullanılmalıdır.

NE OLMUŞTU?

Geçtiğimiz hafta gerçekleşen İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) temmuz ayı meclis toplantısında Sanayiciler ile Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu arasında yaşanan tartışma gündeme damga vurmuştu.

Sanayiciler, TCMB'nin politika faizi yüzde 14 iken bankalarda yüzde 50'lere varan oranlarda kredi faizleriyle karşı karşıya kaldıklarını ve Eximbank'tan da yeterli kredi desteğini alamadıklarını söylemiş; Kavcıoğlu ise "ucuz kredi kullanıp döviz alıyorsunuz, hepinizin listesi elimizde var" ithamında bulunmuştu.

Haber Merkezi

MERKEZ Bankası Başkanı Kavcıoğlu, reeskont kredilerde KOBİ'ler ve ihracatçıların kırmızı çizgileri olduğunu belirterek, "Kararlarımız ihracatın gerilemesine neden olursa, geri adım atarız. Ancak reeskontta reddedilen krediler sadece ucuz kaynağı alıp döviz alanlardır" dedi

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, **İstanbul Sanayi Odası**'ndaki tarihi açıklamalarının ardından dün de **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği**'nde (**TOBB**) iş dünyasıyla buluştu. Kavcıoğlu, basına kapalı bölümde sanayicilerin sorularını yanıtladı. Reeskont kredilerinde KOBİ'ler ve ihracatçıların kırmızı çizgileri olduğunu söyleyen Kavcıoğlu, "Eğer aldığımız kararlar ihracatın bir kuruş bile gerilemesine neden olursa, karardan geri adım atarız. Ancak reeskontta reddedilen krediler sadece ucuz kaynağı alıp döviz alanlardır" dedi. Reeskont kredilerinde vadeyi 1 yıl uzattıklarını, faizi düşürüp, teminatı kaldırdıklarını söyleyen Kavcıoğlu, "Buna rağmen ihracatçıların sıkıntısı varsa elbette bakar, çözeriz" mesajı verdi.

Sabah

BABACAN; 'MERKEZ BANKASI BAŞKANI'NA YAKIŞMAYAN ÜSLUBUN SORUMLUSU SAYIN ERDOĞAN'DIR'

DEVA (Demokrasi ve Atılım) Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, KARAR TV'de 'Gündem Özel' programının konğu oldu. Taha Akyol ve Elif Çakır'ın sorularını yanıtlayan Babacan, Merkez Bankası Başkanı'nın **İstanbul Sanayi Odası** Meclisi'nin temmuz ayı olağan toplantısında yaptığı açıklamalarla ilişkin konuştu. Babacan, gündem üzerine görüşlerini ve çözüm önerilerini paylaştı.

'DEVLET YÖNETME ÜSLUBU VE TAVIR YUKARIDAN AŞAĞIYA AKAR'

Babacan Merkez Bankası Başkanı'nın **İstanbul Sanayi Odası** Meclisi'nin temmuz ayı olağan toplantısında yaptığı açıklamalarla ilişkin şunları söyledi: "Gerçekten çok yazık. Bu ülkenin ekonomisini 11 yıl yönetmiş, ülkenin ekonomisinin en başlarındaki dönemde ekonomi yönetiminin başında olmuş bir insan olarak bu tablo çok üzücü. Bu üslup ve tavır bir Merkez Bankası Başkanı'na yakışan üslup ve tavır değil. Ama bu, şu anda ülkenin yönetiminin topyekûn başında olan Sayın Erdoğan'ın üslup ve tavrından kaynaklanıyor. Devlet yönetme üslubu ve tavır yukarıdan aşağıya akar, aşağıdan yukarıya akmaz. İşin en başındaki tekelci bir şekilde, buyurgan bir şekilde tek imzayla, tek yetkiyle bu koskoca ülkeye ilgili kararları almaya çalışırsa, emrindeki insanların da tavır bu olur. Bunun sorumluluğu sadece ve sadece kendisini atayanındır. Başımış bir Merkez Bankası Başkanı değil. Bu üslup piyasası ızdırıyor."

'TALİMATLA KOSKOCA TÜRKİYE EKONOMİSİ YÖNETİLEMEZ'

"(Merkez Bankası Başkanı) 'listeler elimizde' diyerek tehdit ediyor. Şu anda Merkez Bankası fiilen sirketleri, sanayicileri telefonla arıyor, 'dövizleri bozduracaksınız arkadaş' diye talimat veriyor. Onlarca iş insanından bunu duyuyorum. Ta-mamen bir komuta ekonomisi var. Bir merkezden herkesin ne yapip ne yapmayacağını emreden, talimatlar yağdıran bir ekonomi yönetimi var. Bırakın insanlar istediğini yapsın. Döviz almış satmış, sana ne! Gidersen Merkez Bankası'nın 190 milyar dolar döviz rezervini arka kapıdan boşaltırsın, ondan sonra milletin elindeki avcundaki dövize göz dikersen. Sen dengeleri kur, Türk parasının değerini, itibarını koru. O zaman neden insanlar gidip döviz alsın ki? Talimatla koskoca Türkiye ekonomisi yönetilemez."

'LİYAKATSİZ İDİYESEM SAYIN ERDOĞAN NİYE UZUN YILLAR BENİMLE ÇALIŞTI?'

Babacan, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kendisine yönelik açıklamalarına ise şöyle cevap verdi: "Sayın Erdoğan, 'liyakatlı olduğu için gelmedi, getirildi' diyor. İyi de o zaman biz neden bu kadar uzun süre görev yaptık? İşine gelmeyince değiştirmeyi biliyor, değil mi? Ben artık sayısını karıştırdım. Son 4 yılda herhalde 4. Merkez Bankası Başkanı, bakan galiba 3. bakan. Üç dönem kuralını biliyorsunuz. Niyе benim üçüncü dönemimin son anına kadar benimle çalıştı? Elini tutan mı oldu Allah aşkına? Başarı olunca, ortaya güzel sonuçlar çıkınca 'ben imza atmasam olmazdı, ben yaptım' de. Ülkenin ekonomisini batırınca da sağa sola suç at. Bu doğru, dürüst bir yönetim anlayışı değil."

'EN GEÇ 6 AYDA KRİZ ORTAMI BİTER'

"Hükümet aklını başına toplanmazsa, kafasının dikine gider, yanlışlarda ınat ederse daha da kötüye gidecek. Acilen belli değişiklikler yapılmazsa seçime kadar kötü gider. Ama inşallah seçimle birlikte ehil ve dürüst kadrolar iş başına geldiğinde, liyakat ve istisare kültürüyle yeni bir hükümet kurulduğunda da çok çabuk düzeler. Soruyorlar nasıl düzeltereksiniz diye. En geç 6 ayda kriz ortamı biter. Allah kısmet ederse, vatandaşlarımızın desteğiyle iş başına geldiğimizde seçimden 6 ay sonra bambaşka bir Türkiye olacak. Krizin yoğun baskısını üzerinden atmış, kendine gelmiş bir Türkiye'yi hep beraber göreceğiz."

'ORTAK ADAYLA İLGİLİ ÖNEMLİ OLAN TOPLUMUN KANAATİDİR'

"Bugüne kadar altılı masa toplantılarının hiçbirinde bu isim aday olabilir veya olamaz diye hiçbir konuşma yapılmadık. Konuşmadık, çünkü erken buluyoruz. Masada cumhurbaşkanı adayıyla ilgili konuları seçime yakın bir tarihte konuşma mutabakatı yaptık. Toplum her gün isim geçeni herkesi değerlendiriyor. Toplumda tartışılan bu isimlerle ilgili bir kanaat da oluşacak zaman içerisinde. Günü geldiğinde bakacağız toplumun kanaati nasıl? Partiler içinde farklı görüşler olabilir ama en önemlisi toplumun ortak görüşüdür."

tak görüşüdür."

'HİSSİYATIM ORTAK ADAY MUTABAKATI OLUŞACAK YÖNÜNDE'

"Altı genel başkanın birisi de, dışarıdan birisi de ortak cumhurbaşkanı aday olabilir. Benim hissiyatım ortak aday konusunda bir mutabakatın oluşacağı yönünde. Diyelim ki olmadı, mevcut sistemde her partinin genel başkanı cumhurbaşkanı adaydır. Ama şu anda herkes iyi niyet ve samimiyetle ortak aday çıkartma çabasının içerisinde."

'ÜÇLÜ DEKLARASYONU ALTI PARTİ HAZIRLIĞI NEDENİYLE KABUL ETMEDİK'

"Hem Sayın Davutoğlu hem Sayın Karamollaoğlu bizim şahsi dostluklarımızın çok kuvvetli olduğu, çok sevdiğimiz ve saydığımız insanlar. Her iki partide de iyi tanıdığımız, bildiğimiz, sevdiğimiz kardeşlerimiz var. Ağustos 2021'de Davutoğlu'nun üç partinin ortak deklarasyon yapma teklifi olmuştu. Eylül 2021'de de altılı masa kuruldu. Ağustos ayında o teklif bize geldiğinde eş zamanlı olarak eylüldeki altılı masa çalışmaları'nın ön hazırlığını yapıyorduk. Altılı masa kurulma hazırlığı varken ayrıca bir üçlü deklarasyon olmasının kafa karışıklığına sebep olabileceğiyle ilgili bir değerlendirme oldu kendi içimizde. Kaldı ki bize teklif edilen deklarasyonun içeriğine baktın, bir de mayıs ayında altı partinin ortak açıkladığı 10 ilke dokümanına baktın. Üçlü deklarasyon teklifinin içeriğindeki kritik konularla ilgili duruş ve ifadeler üç partinin deklarasyonunda değil, altı partinin açıkladığı 10 ilkenin içinde oldu."

'KASIMDA ERKEN SEÇİM OLMA İHTİMALİ GÖRÜYÖRÜZ'

"Erken seçim için zayıf da olsa kasımda bir ihtimal görüyoruz. Erken seçim kararını cumhurbaşkanı tek imzayla alabiliyor. Karar alındıktan sonra iki ay içinde seçim yapılabilir. Eylül orta-

sında karar alınırsa kasımda seçim olabilir. Dolayısıyla bütün teşkilatımıza ana senaryonun bu olmadığını ama böyle bir ihtimalin olduğunu, bir tek gün bile kaybetmeden her gün vatandaşlarımızla buluşmamız gerektiğini, kendimizi anlatmak için daha fazla gayret içinde olmamız gerektiğini söyledik. Biz zihni hazırlık yapıyoruz her konuda. Ekim sonunda 22 eylem planını biteceğiz. Olur da kasımda bir seçim olursa biz 22 alanlar, her politika alanında 360 derece yaptıklarımızı açıklamış olacağız."

'SAÇMA SAPAN ADIMLARLA TÜRKİYE'NİN ASKERİ GÜCÜNÜ TEST ETTİRDİLER'

"Münbiç ve Tel Rıfat'la ilgili sınır ötesi bir operasyonu her ne kadar Sayın Erdoğan defalarca dilendirdiyse de o bölgenin özellikle hava sahasının kontrolü Ruslarda olduğu için Rusların izin vermesi gerekiyor. Erdoğan'ın Rusya'ya gidip de Putin'in kapısında beklediği görüntüleri hatırlıyoruz. O günden bugüne maalesef Türkiye askeri gücünü saçma sapan adımlarla test ettirdiği, öğüttüğü için, maalesef Suriye'nin bir kısmında operasyon yapmak için Amerikalılardan izin almak zorunda kalıyorlar. bir kısmında operasyon yapmak için de Ruslardan izin alıyorlar. Bugüne kadar Rusya bu alanı açmadı Türkiye'ye."

'OLASI OPERASYONUN SÜRPRİZ ETKİSİNİ SIFIRLADI'

"Sayın Erdoğan'ın en büyük hatası ne oldu biliyor musunuz? Tel Rıfat dedi, Münbiç dedi, hedef gösterdi. Olası operasyonun sürpriz etkisini sıfırladı ve karşı tarafı uyandırdı. Karşı tarafa davul zurna çala çala geliyorum şuralara derse-nin karşı taraf hazırlığını yapar ve operasyonun başarı ihtimalini düşürür, askerlerimizin hayatını daha çok riske atmış olursunuz."

'RUSLAR İZİN VERMEDİĞİ İÇİN OPERASYON YAPAMAMIS'

'DURUMA DÜŞMEK BU ÜLKEYİ ZAYIFLATIR'

"Bu hükümetin niyetinden biz emin değiliz. Yaklaşan seçimlerde bir dış güvenlik olayı yaratıp, ekonomiyi unutup üzerine örtüp hükümete olan desteği artırmak için mi operasyona kalkışıyorsunuz? Yoksa gerçekten ülkenin dış güvenlik gereksinimleri var mı? Ama önce ilan edip sonra Rusların alan açmaması sebebiyle bu operasyonu yapamamış duruma düşmek bu ülkeyi zayıflatır. İzin için o ülkenin peşinde koşmak zorunda kalan bir ülke durumuna düşürüyorlar. Ülkenin itibarına yazık."

Kaynak:

DEVA Partisi Basın Ofisi

İhracat 'Ambalajı' büyüttü

Geçtiğimiz yılı 6,5 milyar dolarlık ihracat geliri ile tamamlayan ambalaj sektöründeki istikrarlı büyüme, ekonomi çevrelerinde referans olarak kabul gören 'İSO Birinci 500 + İkinci 500, İSO 1000' Büyük Sanayi Kuruluşu listesine de yansıdı. Listede, 42'si Ambalaj Sanayicileri Derneği (ASD) üyesi olmak üzere toplam 65 ambalaj firması yer aldı. ASD Başkanı Zeki Sarıbekir, sektörün 2021 yılında 2,7 milyar dolar dış ticaret fazlası vererek, cari açığa pozitif katkının arttığını ifade ederken, ana hedefin Türkiye'de üretilen ambalajların en az yarısını ihraç etmek olduğunu bir kez daha vurguladı.

Üretim, ihracat ve istihdam odaklı çalışan ambalaj sektörü Türkiye'nin toplam ihracatına verdiği katkıyı sürdürüyor. Sektör, geçen yılı yüzde 26 değer artışı ile 6,5 milyar dolar ihracatla kapattı. En fazla ihracat yapılan ilk üç ülke sırasıyla Birleşik

Krallık, Almanya ve Irak oldu.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklanan Türkiye'nin ilk 1000 (Birinci 500 + İkinci 500) Büyük Sanayi Kuruluşu arasında 2021 yılında 42'si Ambalaj Sanayicileri Derneği (ASD) üyesi olmak üzere toplam 65 ambalaj sektörü firması yer aldı. Ambalaj Sektörünün yıllık değişimine bakıldığında; İSO ilk 1000'de yer alan firmaların sayısının 62'den 65'e yükseldiği; bu 65 firmanın gerçekleştirdiği üretimden satışlarının bir yıl öncesine göre yüzde 43,77 oranında arttığı; ihracatlarının yüzde 32,79 ve çalışan sayılarının yüzde 28,66 arttığı görüldü. Ambalaj sektöründeki firmaların 2021'de İSO Birinci 500 + İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu firmalarının üretimden satışlarının yüzde 3,1; ihracatlarının yüzde 1,6 ve çalışan sayılarının ise yüzde 1,9'unu oluşturduğu belirtildi.

(HABER MERKEZİ)

MESLEKİ EĞİTİMDE TEKNOPARK İSTANBUL İLE İŞ BİRLİĞİ

Millî Eğitim Bakanlığı ile İstanbul Teknopark AŞ arasında "Mesleki ve Teknik Eğitim İş Birliği Protokolü" imzalandı. Mesleki eğitim merkezi programına kayıt yaptıran öğrencilerin mesleki eğitim ve istihdam süreçlerini yürütmek, öğrencilere burs desteği sağlamak, Teknopark İstanbul bünyesinde faaliyet gösteren işletmelerde öğrencilere nitelikli istihdam olanakları sunmak amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı ve İstanbul Teknopark AŞ arasında imzalanan protokol için yapılan törende konuşan Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer, mesleki eğitimin yakın tarihteki gelişimine dair bilgiler paylaştı.

Yanlış eğitim politikaları ve toplumsal mühendislik projeleri nedeniyle mesleki eğitimin iş gücü piyasasının taleplerini karşılayamaz hâle getirildiğini anımsatan Bakan Özer, imam hatip ve meslek liselerinin yükseköğretime erişimini engellemek için yapılan katsayı müdahalesinin topluma büyük bedeller ödettiğini kaydetti.

2012 yılında katsayı uygulaması kaldırıldıktan sonra Millî Eğitim Bakanlığının mesleki eğitimi güçlendirmek için bu-

yük hamleler yaptığını ifade eden Özer, şöyle devam etti: "Dedik ki iş gücü piyasasının temsilcilerinin tamamını eğitim süreçlerinin içine dâhil edelim. Biz birlikte müfredatı güncelleyelim. Öğrencilerin işletmedeki beceri eğitimlerini, stajlarını birlikte planlayalım. Mesleki eğitimin kalitesinde kritik rol oynayan, öğretmenlerin eğitimlerini birlikte planlayalım. Tek bir istediğimiz var: O da istihdama öncelik sağlansın."

Bu adımın son iki üç yıl içinde mesleki eğitimin ayağa kalkışının, umut oluşunun başlangıç noktası olduğuna dikkati çeken Özer, şunları kaydetti: "Bu yaklaşımla ASELSAN Mesleki Teknik Anadolu Lisesini kurduk. Yüzde 1'lik başarı diliminden öğrenci aldık. Bu yaklaşımla Teknopark Meslek Lisesini kurduk. Bu yaklaşımla İstanbul Teknik Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi Mesleki Teknik Anadolu Liselerini kurduk. Bu yaklaşımla ISO'yla, ITO'yla çok farklı iş birliklerinin içine girdik. Şu anda eğitim vermiş olduğumuz tüm alanlarda sektörün en güçlü temsilcileriyle iş birliği yapıyoruz. İş birliği yapmadığımız tek bir

mesleki eğitim alanı yok. Tüm müktesebatı tek bir noktaya tektip edebilmek kısa sürede meyveler vermeye başladı. Eğitim verilen tüm alanlarda, meslek eğitiminde üretim kapasitesi devasa noktalara ulaştı. 200 milyonluk gelirler elde edilirken 2021 yılını 1 milyar 161 milyonluk gelirle kapattık. 2022 yılındaki hedefimiz 1.5 milyar."

Mesleki eğitimde patent, faydalı model, marka ve tasarım konusunda da eğitimler verildiğini kurulan AR-GE merkezleri ile tesciller alınmaya başladığını anlatan Özer, "Geçmişe baktığınız zaman yıllık 3 ürünün tescilinin alındığını görüyoruz. Bakın Ağustos ayına yeni girdik. 2022 yılında Millî Eğitim Bakanlığının almış olduğu tescil sayısı 7 bin 538. Bizim hedefimiz 2022 yılında da 7 bin 500'dü. Onu aştık. Hedefimiz aslında bunun ticarileşmesiydi. Meslek liseleri bunu da sağladı. 74 tane ürünle ticarileşme sağladı. Artık meslek liseleri yurt dışına ihracat yapmaya başladı." dedi.

Meslek liselerinin Covid-19 sürecinde de devletin milletinin yanında olarak maske, dezenfektan, maske makine-

si, hızlı antijen kiti, solunum cihazı gibi ürünleri üreterek çok önemli bir fonksiyonu yerine getirdiğini hatırlatan Bakan Mahmut Özer, son dönemde tarım ön plana çıktığı için bu alanda Tarım Bakanlığı ile birlikte eğitim vermek ve üretim yapmak için seferberlik ilan ettiklerini söyledi.

"Mesleki eğitim ne kadar güçlü olursa ülke o kadar güçlü olur." diyen Özer, mesleki eğitim merkezinde eğitim alanlara lise diploması imkânının da getirildiğini, 3308 Sayılı Kanun'da yapılan değişiklikle burada hem öğrenci hem de işveren için cazip bir mekânıza oluşturduklarını ifade etti.

Yasa çıkmadan önce Türkiye'de 159 bin çırak ve kalfa olduğunu, bugün bu sayının 580 bine ulaştığını kaydeden Bakan Özer, sahadaki durumu şöyle özetledi: "Tüm Türkiye işverenler, gençler bu sürece katılmak istiyor çünkü mesleki eğitim merkezine katılan her öğrenci ayda asgari ücretin yüzde 30'u kadar ücret alıyor. Onu da devlet olarak biz üzerimize aldık. Çıkarak kalfa sertifikasyonu farklı olduğuna göre alacağı ücretin de farklı olması gerekiyor-

du. Kalfaların ücretini yüzde 50'ye, 3 bin liranın üzerine çıkarttık. Sayın Cumhurbaşkanımızın açıklamış olduğu gibi bu sayıyı 2023'ün sonuna kadar 1 milyona çıkaracağız." Bugün imzalanan protokolle Teknopark İstanbul'un yerleşkesine mesleki eğitim merkezi kurduklarını belirten Özer, "Teknopark İstanbul'da yaklaşık 8 bin 300 istihdam olduğu bir yerleşke. Tüm firmalar mesleki eğitim merkezi üzerinden çırak ve kalfa ihtiyacını karşılayabilecekler. Ama iki ilave katkı olacak. Birincisi kıymetli yönetim kurulu

başkanı ve ekibi, Teknopark İstanbul'da bu mesleki eğitim merkezi üzerinden Teknopark İstanbul'daki bir firmada çalışan çıraklara ilave 500 TL burs verecekler. Dolayısıyla 1.700 lirayı biz vereceğiz. 500 TL'yi de yönetim kurulumuz verecek. Ama en kritik şey, mezun olduğu zaman istihdam garantisi olacak." diye konuştu.

Protokolün Türkiye'deki diğer teknoparklara örnek olmasını dileyen Özer, projeye emeği geçenlere teşekkür etti. Hbr-Ayşe Köksal

OPERASYON ELİNİZDE Mİ PATLADI?

MİLLETE
SESLENDİ:
ERDOĞAN'IN
BOZDUĞU
NE VARSA BİZ
DÜZELTECEĞİZ!

Faik
Öztrak

CHP'nin gündeminde patlak veren KPSS skandalı vardı. CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Faik Öztrak, hükümete "Yoksa giderayak devlete yandaşlarınızı doldurmaya çalışırken operasyon elinizde mi patladı?" diye sordu.

'MAKYAJ GİDEREK AĞIRLAŞIYOR'

■ Öncelikli olarak Temmuz enflasyon rakamlarını değerlendiren Faik Öztrak, "Bugün yıllık tüketici enflasyonu yüzde 79,6. Üretici enflasyonu ise yüzde 144,6. TÜİK'in makyajlı rakamlarıyla bile tüketici enflasyonu, 1998 Eylül ayından bu yana en yüksek seviyesinde. Üretici enflasyonu ise Cumhuriyet tarihimizin en yüksek seviyesinde. Böyle bir üretici enflasyonunu ne 1994 krizinde, ne 2001 krizinde, ne de 1970'lerde gördük." ifadelerine yer verdi.

'YÖNETİM KRİZİ BÜYÜYOR'

■ Devletteki yönetim krizinin her gün büyüdüğünü, ülkenin yönetilmez hale geldiğini vurgulayan Öztrak, "Gün geçmiyor ki büyük bir skandal patlamasın. Bu kifayetsiz kadrolar sağlıklı bir şekilde KPSS sınavı dahi yapamıyor. Skandala yönelik iddiaları yalanlayan ÖSYM Başkanı derhal görevden alındı. Hayrola, bu ne telaş! Yoksa giderayak devlete yandaşlarınızı doldurmaya çalışırken operasyon elinizde mi patladı?" ifadelerini kullandı. ■ Şerife YILDIZ 'IN HABERİ 2. SAYFADA

OPERASYON ELİNİZDE Mİ PATLADI?

CHP'nin Erzurum'da toplanan Merkez Yönetim Kurulu'nun gündeminde patlak veren KPSS skandalı vardı. CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü, Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak gündeme dair yaptığı basın açıklamasında hem KPSS skandalı hem de açıklanan enflasyon rakamlarına yer verdi.

ÖZTRAK, "Devlet yönetimindeki kriz artık öyle bir noktaya geldi ki, bu ülkede artık güvenilir bir sınav yapılamaz hale geldi. Yine ekonomide derinleşen kriz, artan hayat pahalılığı, ağırlaşan yoksulluk kurumumuzun gündemindeydi. Ekonomik kriz ve sıkıntıların, dış politikada sebep olduğu kırılganlıkları ve başka ülkelere verilen türlü tavizleri değerlendirdik. Bu sıkıntılardan nasıl çıkacağımızı kurumumuzda tartıştık." dedi.

Açıklanan Temmuz enflasyon rakamlarını değerlendiren Faik Öztrak, "TÜİK'e göre aylık enflasyon yüzde 2,4'müş... İki gün önce **İstanbul Ticaret Odası** 'Yüzde 4,1' dedi. Bağımsız iktisatçılardan oluşan ENAG bugün 'Yüzde 5' dedi. Temmuz enflasyonu için piyasa beklentisi ise 'yüzde 3,2' idi. TÜİK'in açıkladığı enflasyon, bunların hepsinin altında. Makyaj giderek ağırlaşıyor. TÜİK üzerindeki saray vesayeti, artık objektiflerden de saklanmıyor. TÜİK Başkanının, tam da enflasyon rakamları açıklanmadan önce saraya yaptığı ziyaret, amacına ulaşmış görünüyor. Ama şunu da hatırlatalım, Kalabalıklaştıran suçun, tenhada özürlü olmaz. Enflasyon istatistikleriyle oynamak, Milletimizin ücretini ve maaşını taammüden gasp etmektir. TÜİK yöneticileri de, Sayın Genel başkanımızın söylediklerini dikkate alsın. Sarayın tetikçiliğine soyunmaktan vazgeçsin. Artık herkes şunu biliyor ki; 'Enflasyon en büyük halk düşmanıdır.' Erdoğan milletimizi bile isteye bu canavarn dişlerinin arasına atmıştır. Enflasyonu tarihimize görülmemiş bir hızla azdırmıştır. Bugün yıllık tüketici enflasyonu yüzde 79,6. Üretici enflasyonu ise yüzde 144,6. TÜİK'in makyajlı rakamlarıyla bile tüketici enflasyonu, 1998 Eylül ayından bu yana en yüksek seviyesinde. Üretici enflasyonu ise Cumhuriyet tarihimizin en yüksek seviyesinde.

Böyle bir üretici enflasyonunu ne 1994 krizinde, ne 2001 krizinde, ne de 1970'lerde gördük." ifadelerine yer verdi.

'SANAYİDEKİ ZORLU KOŞULLAR DAHA DA AĞIRLAŞACAK'

Sanayicinin krediye erişim imkânının kalmadığına, dövize sıkışan hükümetin bir yandan Merkez Bankası, bir yandan BDDK eliyle kredi musluklarını kapattığına vurgu yapan Öztrak, "Hükümet, sanayicinin, ihracatçının elindeki dövizlere el koyuyor. Aba altından sopa gösterip sanayiciye 'Elinizdeki döviz satın' diye baskı yapıyorlar. En son **İstanbul Sanayi Odası**'nda görülmemiş bir skandal yaşandı. Muavin koltuğunda oturan Merkez Bankası Başkanı, kendisine derdini anlatan sanayiciye demediğini bırakmadı. Yok, sanayici aldığı düşük faizli krediyle 55 milyar dolarlık döviz almış... Yok, sanayici stokçuluk yapıyormuş... Yok, ucuz krediyle döviz alan sanayicilerin listesi ellerindeymiş... Anlaşılan Merkez Bankası Başkanı sanayicileri fişlemiş. Sen direksiyonu sarayın kibirlisine kaptırmışsın. Kanunen sana verilen enflasyonu düşürme görevini, yerine getirememişsin. Milli paramızın değerini

pul etmişsin. Sanayicinin üretim maliyetleri almış başını gitmiş. Ve hiç sıkılmadan siz çıkıp üreticiyi, sanayiciyi suçluyorsunuz. Tabi ön teker nereye, arka teker de oraya. İş başında bu kibirli kafa, yönetimde böyle kifayetsiz bürokratlar oldukça, sanayicilerimiz de enselerini bu kadar açıkta bıraktıkça, daha çok tokat yerler. Üretim, yatırım daha çok sekteye uğrar. Uğramaya başladı da zaten. Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi PMI, son beş aydır kritik eşik 50'nin altında seyrediyor. Bu önümüzdeki günlerde sanayideki zorlu koşulların daha da ağırlaşacağını göstergesi." ifadelerini kullandı.

'GÜN GEÇMİYOR Kİ YENİ BİR SKANDAL PATLAMASIN'

Devletteki yönetim krizinin her gün büyüdüğünü, ülkenin yönetilmez hale geldiğini vurgulayan Öztrak, "Gün geçmiyor ki büyük bir skandal patlamasın. Bu kifayetsiz kadrolar sağlıklı bir şekilde Kamu Personeli Seçme Sınavı dahi yapamıyor. Bu milletin evlatlarının umutları geçmişte çalışan sınav sorularıyla çok yandı. FETÖ ile beraber çok kul hakkına girdiler. Gençlerimizin umutlarını çaldılar. Erdoğan o dönemde başbakandı. Ve dönemin ÖSYM Başkanı için soruşturma izni vermeyerek sınav sorularının çalınmasıyla ilgili iddiaların araştırılmasını bilerek, isteyerek engelledi. Şimdi de yine sınav sorularının dışarıya sızdırıldığına yönelik sosyal medyada çok ciddi iddialar ortaya atıldı. Bunlar öyle mesnetsiz iddialar da değil. Ama ÖSYM, yemeden, içmeden, doğru düzgün araştırmadan iddiaları hemen reddetti. Ardından artan kamuoyu baskısıyla Erdoğan'ın Devlet Denetleme Kurulu'na bu konuyu inceleme talimatı verdiği söylendi. Sonra da Erdoğan aynı gün gece

yarısı ÖSYM başkanını apar topar görevden aldı. Hayrola, bu ne telaş! ÖSYM Başkanını kurban verip bu işten sıyrılmayı mı düşünüyorsunuz. Yoksa giderayak devlete yandaşlarını doldurmaya çalışırken operasyon elinizde mi patladı? ÖSYM Başkanına tavsiyemiz, bu işi birilerinin talimatıyla yaptıysa, daha önceki Çevre ve Şehircilik Bakanı Bayraktar'ın yaptığı gibi, kendisine talimat vereni açıklasın. Yoksa bu pilav daha çok su kaldırr. Çalınan her soru, gençlerimizin çalınan hayatıdır. Sınav sorularının çalındığı iddialarının ciddiyetle ele alınması gerekir. Bu sınavı kazanan, töhmet altında olduğu için kaybeden de hakkının yendiğini düşündüğü için mağdurdur. Derhal soruşturulmalı, ardından da gereği mutlaka yapılmalıdır. Kamuoyunun vicdanı hemen rahatlatılmalıdır. Biz bu konunun takipçisi olmaya devam edeceğiz." şeklinde konuştu.

'BOZDUKLARI NE VARSA BİZ DÜZELTECEĞİZ'

Faik Öztrak, sorunlar ne kadar büyük olursa olsun umutsuzluğa yer olmadığını hatırlatarak, "Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında iş başına geleceğiz. Eğitimden sağlığa, dış politikadan güvenliğe, alt yapıdan üretime, ekonomiden tarıma... Erdoğan'ın bozduğu ne varsa biz düzelterek. Biz, insanlarımızın geleceğine umutla baktığı, çocukların yatağa aç girmedeği bir ülke için geliyoruz. Hayat pahalılığını yenmeye, milletimize rahat bir nefes aldirmaya geliyoruz. Üreterek kazanan, kazandığını hakça paylaşan bir ekonomiyi, milletimizin hizmetine sunmak için geliyoruz. Bu ülkenin insanlarından çalınan ne varsa hepsini milletimize geri vermek için geliyoruz. Biz bu güzel ülkenin, bu asil milletin hiçbir ayırım olmadan, dünyada her şeyin en iyisini hak ettiğine inanıyoruz." dedi.

■ Şerife YILDIZ

TÜRKİYE’NİN İKİNCİ 500 EN BÜYÜK SANAYİ KURULUŞLARI BELLİ OLDU

İstanbul Sanayi Odası (İSO) olarak, **sanayimizin** en kıymetli bilgi hazinesi, arşivi olan “**İSO-Türkiye’nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** Araştırması”nı bu yılda kamuoyu ile paylaşıyoruz.

SN	Büyük Kuruluş		Kuruluşlar	Bağlı Bulunduğu Oda / Kamu	Üretimden Satışlar (Net) (TL)	Net Satışlar (Net) (TL)
	2021	2020				
1	1	X	Üntel Kabloları San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	978.295.288	983.781.582
2	24	68	Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	Kayseri	946.073.232	948.784.014
3	28	X	Panasonic Electric Works Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	940.990.797	1.271.388.193
4	40	165	Özgüven Kablo San. ve Tic. Ltd. Şti.	Denizli	928.011.605	928.529.493
5	149	340	Ünal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Çorlu	773.305.288	775.443.195
6	165	301	Erse Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	758.676.373	762.116.915
7	193	376	Reçber Kablo A.Ş.	Çorlu	728.184.294	730.638.349
8	367	149	Midat Kablo San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük T.ve S.O	547.045.892	554.268.394
9	376	342	KabloteK Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	540.324.522	582.653.052
10	397	214	Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	Bozüyük T.ve S.O	524.494.629	534.383.880
11	409	222	CMK Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Denizli	516.029.809	516.452.746
12	416	251	Luna Elektrik Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	Ege Böl. S.O	511.939.843	511.939.843
13	452	X	Etabir Birleşik Kablo San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	479.294.806	506.162.923